

MESERIASUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA

Către abonații nostri!

În deplină cunoștință a importanței hotărârii de mai jos, comunicăm cu abonații noștri că începând cu acest număr revista noastră săptămânală, „Meseriașul”

se transformă în revistă profesională care va apare de acum încolo în două săptămâni, deci abonații noștri vor primi revista numai o dată pe săptămână.

Transformarea aceasta pe care o anunțăm acum cetitorilor noștri este urmarea decretului lege apărut de curând despre controlul din punct de vedere material a publicațiilor de presă. Tot ca urmare a decretului lege susmenționat, de acum încolo figurează ca editor a revistei iarăși Federația Sindicatelor Meșteșugărești din Arad.

Revista noastră a apărut până acum sub diferite titluri săptămânal având o tendință ascendentă atât în nivel, cât și în numărul paginilor. Am avut ocazia să anunțăm la timp pe abonații noștri despre orice lege, decret sau ordin care a putut să intereseze pe meseriași. În același timp am putut comunica cetitorilor noștri din Ardeal evenimentele importante ale vieții meseriașilor din țară. De acum încolo vom apare în fiecare a doua săptămână, însă ne vom strădui să ridicăm nivelul publicației noastre și vom ridica și numărul paginilor.

În afară de cele două schimbări anunțate mai

sus, alte schimbări nu vor surveni în viața revistei noastre. Acei cari în timp de două decenii au contribuit cu atâtea sacrificii morale și materiale pentru a asigura apariția unei reviste despre care meseriașii au putut vorbi totdeauna cu mândrie, rămân aceiași și lucrează și mai departe. Aceleași persoane, cu stăruința și credința nestrămutată oțelită în timp de două decenii, iau garanția morală că numai forma se schimbă, dar esențialul conținutului nu.

Vom da meseriașilor și în viitor o revistă profesională cât se poate de bună, precum ne-am străduit să dăm și în trecut.

Credem că schimbările susmenționate nu vor îngreuna apariția regulată a revistei. Sperăm că acei cari ne-au sprijinit timp de două decenii, acei cari ne-au prețuit, cari au tras foloase reale pe urma activității noastre, nu ne vor părăsi nici în viitor. Dar știm în același timp că din credință și speranță nu se poate plăti factura tipografiei. „Meseriașul” care apare de acum înainte în fiecare a doua săptămână, se sprijinește în afară de credință și speranță pe aceleași temelii ca și până acum: Dăm pentru banul abonamentelor noștri meseriași o revistă bună, folositoare ca să merităm pe deplin sacrificiul material a plății abonamentelor.

Előfizetőinkhez!

A nagyszabású lépés jelentőségének teljes tudatában közöljük előfizetőinkkel, hogy e számtól kezdődően iparos hetilapunk kéthetenként megjelenő szakújsággá alakul át, tehát csak minden második héten kapják meg a lapot előfizetőink, akiknek évek hosszú sorozata óta minden héten asztalára jutott. Az átalakulás a sajtótermékek anyagi ellenőrzését elrendelő rendelet törvény intézkedéseinek következménye. Ugyancsak ennek a rendelet törvénynek folyománya, hogy mint kiadó ismét az Arad-i Ipari Szindikátusok Szövetsége szerepel a lapon.

Különböző cimeken, de az évek során át emelkedő színvonalal és növekvő terjedelem mellett hetenként jelent meg iparos újságunk. Módot adott ez a megjelenési idő, hogy minden törvényről, rendeletről idejében számoljunk be iparos előfizetőinknek és az Ardeal-erdélyi iparostársadalmat az iparos-élet eseményeiről is a kellő elevevességgel tájékoztassuk. A kéthetenkénti megjelenés csökkenteni fogja a tempót, de nem szállítja le a színvonalat. Jövő számtól kezdődően emelni fogjuk a lap terjedelmét és amit az olvasó a ritkább időközökben történő megjelenés révén veszít, a színvonal emelésével fogjuk behozni.

A két változáson kívül, amit fentiekben bejelentettünk, más változás nem lesz a lap életében. Az a gárda, amely két évtizedes multja folyamán anyagi erkölcsi és anyagi áldozat árán mindenkor biztosította az iparos társadalom számára, hogy olvasni szokasán legyen, amelyet soha sincs oka szégyelni, továbbra is a régi maradt. Ugyanazok a személyek, ugyanazal a kitartással és a jövőbe vetett ugyanolyan töretlen hittel, mint teszik a két évtizedes folyamán évről-évre, állnak erkölcsi kezességgel a jövőben is, hogy csak a forma változik, de a lényeg megmarad: ezután is a lehetőség szerinti legjobb sajtót kapja tőlünk az iparos, mint ahogy

a lehetőség szerint legjobbat nyújtottunk a multban is.

Hisszük, hogy a megrázkodtatás, amit a változás a lap életében előidézt, nem nehezíti meg majd lapunk pontos megjelenését. Reméljük, hogy azok, akik a két évtized folyamán mindig mögöttünk állottak, akik értékelték, elismerték és a maguk javára fel is használták a mi teljesítményünket, nem hagynak el bennünket a jövőben sem. Tudatában vagyunk azonban annak is, hogy hitből és reményből nem lehet nyomdászástól fizetni és a hűség, régi előfizetőinkbe, a transilvianiai iparosoknak ebbe a legkülönb és legértékesebb rétegbe vetett hitünkön és bizalmunkon kívül arra támaszkodni majd a minden második héten megjelenő Az Iparos is, amire a hetenkénti megjelenő Az iparos támaszkodott: jó pénzért jó lapot adunk és a legnagyobb nehézségek közepette is kiérdemljük az iparos olvasóink által nagy áldozat árán előteremtett előfizetési díjakat.

Felszerelési tárgyak és gépalkatrészek behozatala

A közgazdasági minisztérium külkereskedelmet irányító igazgatósága tudomására hozza az összes érdeelt iparvállalatoknak, hogy gépek, berendezési és felszerelési tárgyak és gépalkatrészek importjára vonatkozóan a következő szabályokat léptette életbe:

1. Tekintettel arra, hogy a fenti tárgyaknál az importengedélyhez csatolni kell a proforma számlát, amelyet a külkereskedelmi igazgatóság láttaoz és, amely számla az engedéllyel egyetemes ügydarebort alkot abban az esetben, ha a vámolás alkalmával megállapítást nyert, hogy az áru az engedélyben megállapított vámtarifátétele számok mellett még más vámtétele szám alá is sorozható, a vámhivatal az importengedély és a hozzáfűzött láttaozott számla alapján megengedheti az utóbbi okiratban foglalt vámtarifátétele száma alapján való elvámolást.

2. Ha anélkül, hogy az importált tárgy természetében változás történne, a végleges számla nagyobb sulyt tüntetne fel, mint amennyit a proforma számla mutat és amelynek alapján az ezzel egy okiratot képező autorizációt kiadták, a vámhivatal a vámolás alkalmával 10 százaléktoleranciát engedélyezhet az importengedélyben megállapított sulyhoz képest.

3. Ha a sulykülönbség az importengedélyben és a végleges számlában feltüntetett sulyok között meghaladja a 10 százalékot, azonban a különbséget csak a göngyöleg sulya okozza, a vámhivatal megengedheti az elvámolást.

4. Teljes felszerelési készlet importja esetében az importengedély alapján a vámhivatal elvámolhatja a felszerelési készletet még akkor is, hogyha a készlethez tartozó különböző tárgyak különböző vámtarifátétele alá esnek.

5. Változó gépalkatrészek importkérvényeit, amelyeket áruk repülőgépeken vagy rapid tehervonatokon érkeznek, soronkívül kell elintézni.

Ugyancsak az importkérvémmel kapcsolatos a külkereskedelmi igazgatóságnak az a kömmünikéje is, amelynek értelmében értesítik az importöröket, hogy az importkérvényben nem kötelező feltüntetni minden egyes vámtarifátétele száma alá tartozó áruk sulyát és minőségét, ha ilyen altétele számok léteznek, elegendő pontosan körülírni a kérvényben az importáru nemét, az illető vámtarifátétele szám alatt meghatározott pontos elnevezéssel és csupán pontonként kell megjelölni az altétele számokat minden további részletezés nélkül.

A szeg, a huzal, az abroncs és a rudvas árát 30 banival felemelték

Az aradi piacon a vasfeldolgozó vállalatok számos vasárúál kilogrammonként 30 banis emelést hajtottak végre. Az emelés azzal áll összefüggésben, hogy nagy vasipari üzemek, amelyek félgártmányokat importálnak, beállították a számlákba az említett félgártmányok után fizetendő kilogrammonként 30 banis kontingentálási illetéket. Mint ismeretes, a múlt év első felében számos árucikket kivontak a kontingentálás alól, ez év március 12-én azonban ezeket a cikketek újból kontingentálás alá helyezték. A nagy vashengerművek ezzel kapcsolatban most körlevelet adtak ki és közölték üzletfelekkel, hogy április 16-iki visszamenőleges hatállyal kilogrammonként 30 banival emelik a kontingentálási illetékre való tekintettel a következő cikkek árát: szeg, huzal, cinezett huzal, abroncs-vas és rudvas.

Az ország villanyosítási problémája a gazdasági terv keretében megoldást fog nyerni.

A most készülő, több évre szóló gazdasági terv keretében — amint beavatott forrásból értesülünk — az ország villamosítása is megoldást fog nyerni. Információink szerint, általában az a szempont győzedelmeskedett, hogy az országban, ahol csak erre lehetőség mutatkozik, vízierőközpontokat kell kiépíteni és a drágább hőerőközpontok helyett ezekből kell a villamosenergiát kitermelni.

Ennek a hírek kapcsán ismét élénken kommentálják gazdasági körökben a cluji városi villamos műveknek a Sorecanival létrejött szerződését illetve, a szerződés revíziójának szükségességét. Amint köztudomású, a hidegszamosi vízierőmű kiépítése ugyanis máig sem történt meg, ezzel szemben az Aghiresen felépített telepről szállított áram jóval drágább és a városra nézve súlyos veszteséggel jár.

Ehált vagy lemondott választott bíró helyettesítése.

Konkrét esetben (ardeal eset) a legfőbb ítélőszék kereskedelmi osztálya 1937 október 12-iki 1804. sz. határozatában kimondotta, hogy ha a felek által a szerződésben megnevezett választott bírák közül valamelyik elhal, akadályozva van, vagy tisztességéről lemond, illetőleg ugyanezen esetek valamelyike, a fél által az ellenfél felhívására megnevezett választott bírót törtenek, a felhívó félnek nem szükséges bíró nélkül maradt ellenfelét újabb bíró nevezésére felhívni, hanem egyenesen a bírósághoz fordulhat a hiányzó bíró kinevezése végett.

A Casajia hivatkozik az ardeal polg. perrendtartás 771. és 772. szakaszaira és illetőleg ezek helyes magyarázatára. Eszerint, figyelemmel a 772. szakasz 2. bekezdésére, amely azt rendeli, hogy a szakasz első bekezdésében említett eljárás követendő abban az esetben is, hogyha a felhívott fél élt már a bírónevezési jogával, vagyis ugyanaz az eset áll be, mint hogyha a felhívott fél nem nevezte meg bíráját, ennél fogva a felhívó fél a törvényszéktől kérheti a meg nem nevezett bíró helyett bíró kinevezését, amely kinevezés az ellenfél meghallgatása nélkül is eszközölhető.

Ugyanez az eset akkor is, hogyha a megnevezett választott bírót kizárják. (érdekelttség vagy egyéb törvényes ok miatt).

Itt megjegyezzük, hogy amennyiben a választott bírói szerződés szerint a hiányzó bíró kinevezése tekintetében a felek más kikötéssel éltek, például valamely más hatóságot jogosítottak fel erre, akkor nem a törvényszék, hanem ez a másik hatóság lesz jogosítva a hiányzó bíró helyének betöltésére.

A konverziós törvény 51. §. 2-ik bekezdése: alkotmányellenes.

A Semmitőszék 1937 szeptember 16-iki teljes ülésében 179. szám alatt kimondotta, hogy a konverziós törvény 51. szakaszának 2. bekezdése, amely szerint az ugyanezen törvény 50. §-ának 2-ik bekezdésében létesített arbitrálo bizottság határozata végleges és ellene sem fellebbezésnek, sem recursnak nincsen helye, — alkotmányellenes.

Kétségtelen, a Casajia teljes ülésének indoklása szerint, hogy ez az arbitrálo bizottság (amely azon kereskedők és iparosok ügyeiben ítélkezik, akik a konverziós törvény 50. §-a szerinti likvidációt kérik a hitelezők összehívásával) egy ítélkező hatóság, amelyet a törvény állított fel és így az alkotmánytörvény 103. szakaszának utolsó bekezdése szerint ennek az ítélkező hatóságnak a határozatai ellen feltétlenül helye van recursnak, semmiségi panasznak, annál inkább, mert ezt a jogot ezekre a speciális bírósági határozatokra vonatkozólag a semmitőszék szervezeti törvénye is biztosítja.

VETKES FELEDEKENYSÉG.

András bácsi hazajön Bucurestiből és csodákat mesél, mi mindent látott abban a rengeteg városban. Elmondja például, hogy egy szállodában lakott, ahol csak meg kellett nyomni egy gombot és rögtön ott volt a szobalány.

— Te számár — mondja a barátja — mért nem hoztál el egy olyan gombot?

Maurer Antal
csorépkálya raktára
Bul. Reg. Ferdinand 50 szám

A Sibiu-szebenmegyei prefektus rendelete szerint

Kétnyelvűek lehetnek a cégtáblák

A román szöveg alatt a kereskedő és iparos anyanyelvén is feltüntethető az üzlet fajtája.

A Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt közli a Sibiu-szebenmegyei prefektusnak a cégtáblákra vonatkozó rendeletét, amely a következőket tartalmazza:

1. Május 20-ig minden kereskedő köteles a cégtáblán a cégtulajdonos családi és keresztnévét, valamint az általa ügött kereskedelem fajtáját feltüntetni.

2. A kereskedő neve annak a nemzetnek a nyelven irandó, amelyhez a cégtulajdonos tartozik. A

kereskedés fajtájára vonatkozó megjelölések első sorban román nyelven, azután ugyanolyan nagyságú betűkkel a cégtulajdonos nyelven irandók.

3. Ha a cégtulajdonos már román nyelven íratja ki kereskedésének nemét, nem szükséges a változtatás, de a cégtábla szövegét a fentebbi pontok értelmében megváltoztathatja.

A rendelet 4. és 5. pontja kimondja, hogy a rendeletnek az üzleti könyvek ellenőrzésével megbízott szervek szereznek érvényt.

A kisiparos és kiskereskedők uniója Satumare-szatmári fiókjának alakuló közgyűlése

A kisiparosok és kiskereskedők uniójának fiókjára a Satu-Mare-szatmári munkakamara helyiségében tartotta meg alakuló közgyűlést. A népes ülést Maior Andrei vendéglős nyitotta meg. Beszédében rámutatott az unió megalakításának fontosságára és az egyesülést nyújtotta előnyökre. Az uniónak az a célja, hogy megvédje a kisemberek érdekeit, megteremtse az iparoshitelt és teljes összhangot teremtsen az iparosok között. Beszéde végén a megjelentek ki mondták a helyi fiók megalakulását.

Lányi Béla felszólalásában a gyűlésközlés ellen beszélt. Szerinte az iparosság jólétének előmozdítására szükséges, hogy az iparosok fajra és felekezetre való tekintet nélkül értesék meg egymást. Nyisztor József felszólalása után a közgyűlés a következő vezetőséget választotta meg. Elnök: Maior Andrei, alelnökök: Cozmuşa Gavril, Tóth Ist-

ván, Kovács Lajos és Vela Matei, pénztáros: Nyisztor László, számvizsgálók: Barbos Costica, Kocsis László, Nyisztor József, Stan Stefan, pótszámvizsgálók: Léway Mihály, Tóth Sándor, Burdea Mihai, könyvtáros: Mihalca Károly, háznagy: Serban Petru.

A választmány tagjai lettek: Oroszi József, Gyüre Lajos, Pop Alexandru, Görbe Ferenc, Kiss Zsigmond, Baracsevics Ioan, Nagy Imre, Tóth János, Pop Ioan, Pap István, Mihalik Károly, Silaghi Ioan, Mihalik József, Sztojka István, Kiss Gyula, Ardelan Andrei, Fábán István, Szakál Ferenc, Kindris Grigore, Kiss Sándor, Grosz Izidor, Braun Ferenc, Kiteier Ferdinand, Hahn József.

A közgyűlés ezután megbízta a megválasztott vezetőséget, hogy a jogi személyiség bejegyzése iránt tegye meg a lépéseket.

Sürgősen letárgyalják az összes adófellebbezéseket

Az 1937—38. évi adókiutésekkal kapcsolatban számos vállalat múlt évi kiutése nem volt végleges, mivel az adófizetők által beadott fellebbezéseket és recursokat nem minden esetben tárgyalták le. A pénzügyminiszter ezzel kapcsolatban 2204—938. szám alatt rendeletet adott ki, amely szerint a pénzügyigazgatóságok az ilyen ügyeket minél előbb letárgyalatni kötelesek,

hogy egyetlenegy 1937. évi adókiutetés se maradjon függőben, tekintve, hogy az adóátvitelezésről szóló törvény értelmében csak a véglegesen megállapított 1937—38. évi adók vitelezhetők át a folyó pénzügyi évre. A rendelet alapján a pénzügyigazgatóságok sürgősen letárgyalatják az összes függőben levő fellebbezéseket.

Rendelet az öt kilogrammnál kisebb csomagok szállításáról

A Braşov-brassói I. számú postahivatal 5831—1938 számú átiratával a következő hirdetményt bocsátotta ki, melyet szó szerinti fordításban az alábbiakban közlünk: 5831—1938 sz. hirdetmény.

A t. közönség tudomására hozzuk, hogy a táviró- és postaüzemről szóló törvény I. art. értelmében a PTT Vezérigazgatóság felhatalmazása nélkül senkinek sem áll jogában semmiféle levél, hírlap, nyomtatvány, áruminta, üzleti papír, levelezőlap, pénz, értékek és 5 kg.-ig terjedő postacsomagok (csomagok) szállítására szolgálatot létesíteni.

Mindazok, akik a fenti rendelkezéseket megszegik, valamint azok is, akik a postatörvény megszegésével zugpostát vesznek igénybe, ezen törvény 181. art. szerint, a háromszoros postailleték megfizetése mellett 5000 leitől 15.000 leig terjedő pénzbírsággal és egy hónaptól két hónapig terjedő fogházzal büntetettnek.

(P. H.)

Olvaszhatatlan aláírás s. k.

a brassói I. sz. postahivatal főnöke.

A fenti hirdetmény esetleges téves magyarázatának elkerülése végett nem mulaszthatjuk el, hogy a közönség tájékoztatására bizonyos magyarázó felvilágosításokkal is ne szolgáljunk.

A postatörvénynek a postahivatal által emli-

tett rendelkezése értelmében ugynevezett zugpostáról csak akkor lehet szó, ha valaki olyan vállalatot létesít és tart fenn, amelynek célja: különböző személyek csomagjainak, leveleinek stb. különböző személyek részére való szállítása és kézbesítése.

Ehbenben a postatörvény 5-ik art. szerint „valamely város, vagy község területén, saját tárgyait, vagy leveleit bárki szabadon kézbesítheti”, a 6-ik art. szerint pedig saját dolgait és levelezését küldőnc által bárki még más helyiségbe is küldheti.

Ha tehát valaki akár ugyanazon helyiségben, akár pedig más helyiségbe, a saját dolgait vagy leveleit a postaszolgálat igénybevétele nélkül, saját maga vagy a saját emberei által küldi el, osztja ki és kézbesíti, ez nem képez kihágást és nem büntethető.

Hogy mindez így van, arról a Postavezérigazgatóság már meggyőződhetett a különféle törvényesékek és a legfelsőbb Semmitőszék többrendbeli jogerős ítéleteiből, amelyeket az említett bíróságok a Postavezérigazgatóság ilyen vonatkozású bírósági ügyeiben hoztak.

Egyébként a postahivatali hirdetménye tévesen jelöl meg a zugposta fenntartása esetére alkalmazható büntetést is. A tévedés kétirányú. Nevezetesen, a büntetés nem pénzbírság és fogház, hanem pénzbírság, vagy fogházbüntetés. A másik tévedés az, hogy a pénzbírság a törvény szerint nem 5000 leitől 15.000 leig terjed, hanem 10 leitől 5000 leig.

— Képzelmek, tegnap és egész szombat
két aszpirin volt és egy idegcsillapító.

Hatályon kívül helyezték a kényszeregyezségi törvényt

A kamat szabályozása

A kényszeregyezségi eljárást hatályon kívül helyező legújabb rendelet törvények szövege most jelent meg. A kényszeregyezségi eljárás hatályon kívül helyezéséről intézkedő rendelet törvény a következőket tartalmazza:

1. A Monitorul Oficial 1929. július 10-én megjelent 149 bis számában közölt és a Monitorul Oficial 1930. július negyedik, 146. számában valamint a Monitorul Oficial 1932. október 20. 246. számában megjelent intézkedésekkel módosított kényszeregyezségi törvény hatályát megszüntetjük.

2. A hatályát vesztett törvény intézkedéseit alá tartoznak továbbra is mindazok a kényszeregyezségek, amelyek jelen rendelet törvény megjelenésének időpontjában megszavaztatták a hitelezők gyűlése által, amint azt a kényszeregyezségi törvény 19. szakasza előírja.

Hasonlóképpen a hatályát vesztett törvény intézkedéseit érvényesek mindazon folyamatban lévő kényszeregyezségi eljárásokra, amelyeknek kérelmezői jelen törvény megjelenésének időpontjától számított tíz napon belül írásbeli kötelezettséget vállaltak arra, hogy a tartozások 75 százalékát legalább három éven belül, egyenlő negyedévi részletekben kifizetik. Ez az eset azokra a kényszeregyezésekre vonatkozik, amelyeknél elvben már megadták a kérelemhez a hozzájárulást.

3. Az igazságügyi hatóságok a jövőben nem engedélyezhetik a kényszeregyezségi törvény 47. szakaszában meghatározott halasztást még akkor sem, ha a kényszeregyezséget jelen rendelet törvény megjelenésekor véglegesen elrendelték.

4. Jelen rendelet törvény megjelenésétől számított élethelép az okirályság kereskedelmi törvényének 834-844. szakasza. Ezek a szakaszok a moratóriumra vonatkoznak és a most hatályát vesztett kényszeregyezségi törvény szüntette meg érvényességüket annak idején. Ezen szakaszoknak, valamint az ugyanezen törvény 845-865. szakaszainak érvényét az egész ország területére kiterjesztjük.

5. A kényszeregyezségi törvénynek a hitelezők összehívására, a tartozások igazolására és a szavazásra vonatkozó intézkedéseit érvényben maradnak azon esetekben, amikor a kérvényt a mezőgazdasági adósságok rendezéséről szóló 1934. évi július 7-iki törvény 50. szakasza értelmében adták ki.

A rendelet törvényhez a nemzetgazdaságiügyi miniszter részletes indokolást fűzött, amelyben először is rámutat arra, hogy a háború utáni időben, az infláció idején, nagyon megszáporodott a kereskedők száma és

a semmiképpen sem könnyű és egyszerű kereskedői pályát valósággal előzőnlötték azok, akik semmit sem értettek a kereskedelemhez.

Amikor azután felütötte fejét a válság, az első nehézségek megtizedelték a kereskedő szaporulatot és a megbukó kereskedők régi, idősebb kereskedőket is magukkal rántottak. Ezen nehéz helyzet teremtette meg a kényszeregyezségi törvényt, mert a súlyos helyzetbe került becsületes és kiméletet érdemlő kereskedőknek segítséget akartak nyújtani. A kényszeregyezségi törvény azonban nem hozta meg a kívánt eredményt, mert

a válság idején, amikor legnagyobb szükség lett volna — a feltételezések szerint — a törvény nyújtotta kedvezményekre, aránylag csak kis számú kereskedő vette igénybe a kényszeregyezségi törvényt.

Ezeknek a kérvényeknek is nagy része indoklatlan volt és a bíróság el is utasította az előterjesztéseket. Viszont

a bank-válság idején két hasznoságnak bizonyult kényszeregyezségi törvény ma már komoly akadály a kereskedelmi piac egészséges hitel-ellátásának kialakulása útjában.

Megemlítendő, hogy az adatok szerint igen sok kereskedő csak azért folyamodott kényszeregyezségi törvényhez, hogy hitelezőinek kellemtelenségét, időt nyerjen, késleltesse kötelezettségeinek teljesítését. Amikor a nemzetgazdaságiügyi miniszterium jelen rendelet törvényt elkészítette, először is az általános és első sorban szem előtt tartott szempont vezette, hogy

a belső és külső hitelt újja kell teremteni és ennek érdekében az összes szükséges intézkedéseket életbeléptetni kívánja. Megemlíti a magyarázat, hogy a már engedélyezett kényszeregyezségi ügyek, amelyeknél a döntés ellen a hitelezők részéről fellebbezést jelentettek be, tovább folytatódhatnak a rendes jogi eljárás alapján. Viszont azonban olyan esetekben,

amikor az elsőfokú döntés a kérelem elutasítása mellett szült, a kényszeregyezségi eljárás lezártnak tekintendő

még akkor is, ha az adós a törvényes időn belül fellebbezéssel élt a döntés ellen. Végül a mezőgazdasági adósságok rendezéséről szóló törvényvel kapcsolatos eljárások ügyében, jelen rendelet törvényvel életbeléptetett határozattal foglalkozik a minisztériumhoz intézett magyarázatai során a nemzetgazdasági miniszterium.

A HITELELET MEGRENDSZABÁLYOZÁSA

A második törvény a kamat-megállapítás feltételeit szabályozza, a következőképpen: Az első szakasz szerint a törvényes évi kamat magánügyleteknél 1. kereskedelmi ügyleteknél 2 százalékkal haladhatja meg a Banca Natională törvényes kamatlábát. Abban az esetben, ha az adósnak olyan kamatot kell fizetnie, amelyet szerződésben nem állapítottak meg, az illető adós a törvényes kamatot köteles fizetni.

Ha az adós késedelmes teljesítéssel, vagy nem fizetéssel kárt okoz hitelezőjének, a kereskedelmi kamaton kívül kártérítés megfizetésére is kötelezhető.

A második szakasz az egyezményes kamatról intézkedik olyanképpen, hogy az egyezményes évi kamat nem haladhatja meg 4 százaléknál többel a Banca Natională visszeszámitási kamatlábát. Ezt a kamatot mindenkor — ahányszor csak szükségesnek látszik — a Banca Natională visszeszámitási kamatlábjához arányosan állapítják meg, esetleg meghatározott időre, vagy az ország egyes — meghatározott — vidékeire szóló érvénnyel. Az egyezményes kamat megállapításánál egy véleményező-jelleggel bíró szerv tanácsai is kikérhetők s ennek tagjai: A mezőgazdasági kamarák szövetségének, a munkakamarák szövetségének, a szövetkezetek, a kereskedelmi és inakamarák szövetségének, a központi banktanácsnak, a fővárosi és a vidéki bankoknak, a nemzetgazdaságiügyi miniszteriumnak és a Banca Nationalának egy-egy képviselője. Az így megállapított kamat a maximális kamat, s

a bankok helyiségeiben kimutatás tárgy.

Megtorló intézkedések

A tizenegyedik szakasz arról intézkedik, hogy a bírói eljárás során elrendelhető a kamatnak törvényes keretek közé való csökkentése és a bíróság elrendelheti a meg nem engedett haszon visszatérítését. A tizenkettedik szakasz a már létrejött ügyletekre is kiterjeszti a törvény hatályát, a tizenharmadik szakasz pedig

semminnek nem kívánja jelen törvény megjelenésétől számított mindazon megállapításokat, amelyek intézkedéseknek figyelembevétele nélkül jönnek létre.

Érdekessé a tizenötödik szakasz, amelynek rendelkezései a hivatalos eljárás megindításáról intézkednek. Hivatalos eljárást az ügyész kezdeményezhet, de kérheti a folyamatbát, telét a központi banktanács, vagy a károsult is. Az ilyen ügyben történt hiányzó feljelentések azonban nem befolyásolják az ügyben megindítandó polgári kereset menetét.

Minden bizonyítási eljárás megengedhető a törvényértés megállapítása érdekében.

Bélyegzők, ipari stancák, vésése, préselési munkák: CSAKY VESNÖK Str. Bratianu 9.

gesztendő ki az egyezményes kamatok ilyen módon megállapított táblázatáról.

Azon bankokat, amelyek ezt elmulasztják, 10-50.000 lei bírsággal sújtják.

Az ötödik szakasz a kamat fogalmának meghatározásáról intézkedik és megállapítja, hogy nemcsak a pénzben fizetett szolgáltatás számít kamatnak, hanem minden olyan ellenérték, amelyet az adós a tőke használatáért szolgáltat. Olyan esetekben, amikor a kamatot nem készpénzben határozzák meg, a megállapítás létrejöttékor érvényben volt ár, illetve érték a mérvado.

Kamatnak számítják mindazokat a felszámított költségeket is, amelyek nem feltétlenül szükségesek és amelyek nincsenek a teljesített szolgáltatással arányban.

Nem számít a kamat összegéhez a bélyegilleték, a bejegyzési költségek, a váltóúrlapok értéke, a hitel közvetlen biztosítására vonatkozó költségek, stb. A negyedik szakasz szerint

a kamatot legfeljebb hat hónapra lehet előre kifizetletni az adóssal.

Az ötödik szakasz az olyan esetekről intézkedik, amikor a kamatot fél évnél hosszabb időre hozták levonásra. Ugyanez a szakasz intézkedik a kamatok tőkésítéséről is. A hatodik szakasz jelen törvény megszegésének szigorú büntetéséről intézkedik.

Aki rejtett utakon magasabb kamatot szed, mint a megállapított törvényes kamatláb, két hónaptól két évig terjedő szabadságvesztéssel és 10-50.000 lejig terjedő pénz-bírsággal sújtatik.

Enyhítő körülmények esetén a kirovandó minimális büntetés nem lehet kevesebb 10 ezer leinél. Kivételt képez a kereskedelmi törvény 601-615. szakasza. A nyolcadik szakasz részletes intézkedéseket tartalmaz a büntetések alkalmazását illetően. Olyan esetben, ha a jelen törvény megszegésének cselekménye öngyezet, vagy más megbízott állásban lévő egyént terhel, a büntetés úgy erre a személyre, mint arra is alkalmazandó, akinek megbízásából a kihágás elkövetetett. Abban az esetben, ha beigazolódik, hogy jelen törvény megsértése súlyos mulasztás következménye, büntetés alkalmazandó az igazgatótanács és vezetőség tagjai és az ügyeket intéző igazgatók ellen is. A tizedik szakasz szerint az alkalmazandó büntetés 6 hónaptól 8 évig terjedő szabadságvesztés és 20-100.000 lejig terjedő pénzbüntetés, ha a törvény megszegése a következő feltételek valamelyikének közbejöttével történik: 1. súlyos gazdasági válság idején, 2. ha következménye jelentős kár, 3. ha sokan szenvedtek kárt, 4. szándékos félrevezetés, 5. ha a kihágást közalkalmazott, vagy valamelyik elismert felekezet lelkésze követi el, 6. ha a kihágást hivatalos kölcsönző, vagy ilyen természetű cselekményekért elítélt személy követi el, 7. ha a bűnös olyan személyiség, aki nyilvánvalóan jobb gazdasági helyzetben van, mint a károsult, 8. ha a károsult a mezőgazda, vagy munkásosztályhoz tartozik, 9. ha a kihágás kiskorú, vagy gyámság alá helyezett egyén kárára történik.

A feljelentések bélyegmentesek. A jogerős marasztaló ítéletek egyik elterjedt lapban közlendők, az elítélt költségére. Végül a tizenhatodik szakasz az összes ellenkező intézkedéseket és rendelkezéseket hatályon kívül helyezi.

A második törvényrendelethez is részletes magyarázatot fűz a nemzetgazdaságiügyi miniszter és hangsúlyozza, hogy a törvény célja az ország gazdasági életére elsőrendű fontosságú olcsó hitel feltételeinek megteremtése.

Utazási és szállítási kedvezmények a sibiu-i mintavására

Az idén is nagysikerűnek ígérkező sibiu-i mintavására utazók részére az államvasut ismét megadta az ötven százalékos utazási kedvezményt. A kedvezmény ezévi július hó 18-ától kezdődik és augusztus hó 12-ig tart az odautazásra, míg a visszautazásnál legfeljebb augusztus 14-ig érvényes. Az utasok e-köz személyvonati jegyet váltanak az odautazásnál és ugyanezzel a jeggyel utazhatnak vissza minden ráfizetés nélkül, de természetesen láttamoztatniuk kell a jegyet a mintavásáron a vásárigazolvánnyal együtt. A gyorsvonati pótdíjak és rapid helyjegyek egészben fizetendők meg. Áruszállításnál csak a visszahozott árukra 75 százalékos a szállítási kedvezmény.

Az is kontár, aki nem kalkulál tisztességes polgári hasznot

A magyarországi Nőiruhakészítők Országos Szövetsége (NOSz) XX-ik évi közgyűlésére Vadász József elnökletével nagyszámban gyűltek össze a magyar nőiszabó és fűzőkészítő iparosok. A magyarországi iparügyi miniszter képviselőjében Müller Pál dr. miniszteri tanácsos üdvözölte a szövetséget. Ezenkívül a budapesti és egy sereg vidéki kamara küldöttei fejezték ki szerencsekívánataikat. Az igazgatóság jelentését Zöldi Nándor ügyvezető titkár ismertette. A jubiláris közgyűlésen az összes felszólalásból az a szomorú megállapítás csen-
dült ki, hogy a szakma veszendő kenyérét felti. A szövetség elnöksége a rendkívüli pangás következtében eljuttatta Bornemisza Géza miniszterhez a ruházati divatiparosság különböző memorandumait, amelyekben többek között az adó, OTI-, MABI-tartozásokra vonatkozólag hathavi kiméleti idő engedélyezését kéri. A miniszter kilátásba helyezte leg-
melegebb pártfogását. Vadász József elnök felkérte a divatiparosságot, hogy teljesíthetőségük végső határáig foglalkoztassák alkalmazottaikat, mert csak a munka folytonossága biztosíthatja a polgári rend biztonságát és nyugalomát. A közgyűlés kon-
tároknak nyilatkozta azokat a legális iparosokat, akik nem kalkulálják tisztességes polgári hasznukat s ezzel veszélyeztetik a realis iparüzés lehetőségét.

Stancák

présléshez,
monogramok stb.
olcsó áron

Betegh

vénők

Str. Eminescu 3.

Új szállítási rendelkezések a CFR-nél

A CFR a következő tarifamódosításokat lép-
tette, illetőleg lépteti életbe:

Május 1-től kezdődőleg a nyers-, vagy só-
zott, szárított diaszóborók szállítási tarifája
ugyanaz, mint az ökor, bivaly, tehén, stb. bó-
rok szállítási tarifája, vagyis Tariful Nr. 15,
6100 és 6101. tételei.

Junius 1-től kezdődőleg a Schellgaz és Ara-
gaz speciális kazánokban szállítva a Tarif Spe-
cial 008, a Tarif de Staţiuni 113 és a Tarif de
Export 516 alá tartozik. Az Aragaz és hasonló
gázak bidonokban szállítva 2073 tarifátétele alá
tartozik.

Knapp Sándor kelmeleştő

üzletihelyiségét a régi helyiséggel szembe,
a Minorita-palotába helyezte át.

Aradon elhalasztották az italmérők nyelvvizsgáját

A pénzügyigazgatóság Aradon az ita-
lmérők nyelvvizsgáját május 16—20-ig tűzte
ki az aradi italmérők részére és május 23-tól 31-ig
a megyei italmérők részére. A vendégipari szin-
dikátus táviratilag kérte a bucarestii Sfatul Ne-
gocioreac központját, hogy járjon közbe a pénzügy-
minisztériumban a nyelvvizsgák elhalasztása érde-
kében. Az országos intézménytől ma érkezett meg
a válaszfávirat, amelyben közölték az aradi vendég-
ipari szindikátus vezetőivel, hogy a közbenjárás
sikerteljes volt, amennyiben a pénzügyminisztérium
egykőre

jafüggesztette a rendelet végrehajtását.

Mohor Nie a szindikátus elnöke, valamint Horváth
József elnök azonnal érintkezésbe lépnek Gilibie
Vasile kivetési pénzügyigazgatóval. A pénzügyigaz-
gató ígéretet tett arra nézve, hogy addig nem kez-
dik meg a vizsgáztatást Aradon, amíg újabb in-
formáció nem érkezik Bucarestből. Mindenesetre a
pénzügyigazgatóság mindaddig várakozási állás-
pontra helyezkedik, amíg a szindikátus által kezde-
ményezett akció befejezést nem nyer. A személyre
szabott értesítéseket még nem készítették el és azo-
kat mindaddig nem is kézbesítik ki, amíg újabb in-
térkedés nem történik. A szindikátusok képviselői
közben is hétfőn május 16-án személyesen utaz-
nak a fővárosba, hogy a nyelvvizsgák elhalasztását
kérjék. Ezek szerint a nyelvvizsgák hétfőn nem kez-
dődnek meg Aradon.

Az asztalosok mesterkönyvének díja

Érdekes átirat foglalkoztatja az Oradea-nagy-
várad munkakamarát. Az átirat a Timişoara-temes-
vári munkakamarától érkezett, amely az ifánt ér-
deklődött, hogy anak az asztalosnak, aki a „fel-
parcellázott” szakma mindegyikét akarja folytatni,
hány mesterkönyvet kell váltania és mit kell fizet-
nie egy-egy mesterkönyvért? A munkakamarák
többsége ugyanis az első mesterkönyvért 50 leit
számít, míg a továbbiakat darabonként csak 300
lei befizetése ellenében szolgáltatják ki.

Az érdekeltek a saját bőrükön tapasztalják.
hogy ez rendkívül fogas kérdés. Az új ipartörvény
ugyanis ötfelé „forgácsolta” szét az asztalos szak-
mát, ami viszont azt jelenti, hogy az az asztalos-

mester, aki műhelyét úgy akarja tovább vezetni,
mint ahogy eddig vezette, kénytelen öt mester-
könyvet váltani. Így tehát az asztalosiparosoknak
összesen 1250 leit kell fizetniük a mesterkönyve-
kért. Az Oradea-nagyvárad munkakamara maga
is méltánytalannak tartja, hogy az érdekelte iparo-
sokat ilyen nagy tehertételekkel sújtják és éppen
ezért a munkakamara vezetősége átiratot intézett a
munkaügyi miniszterhez, kérvén az illetékes mi-
niszteriumot arra, hogy a jövőben az asztalosmes-
terek valamennyi mesterkönyvért csupán 50 leit fi-
zessenek darabonként. Az Oradea-nagyvárad mun-
kakamara átiratának elintézése elé az érdekelte asz-
talosok nagy érdeklődéssel tekintenek.

Hietéktelenység címén

A Timişoara-temesvári közigazgatási bíróság elutasította a képesítéshez kötött ipari üzemek részéről beadott fellebbezést

Az ipari képesítésre vonatkozó új törvény igen
sok olyan iparágat köt képesítéshez, amely ezelőtt
szabadon, mesterkönyv elnyerése nélkül is folytat-
ható volt. Ezek közé tartozik a nyersbőr feldol-
gozó iparág is, amelynek művelői kiképzés nélkül
is elnyerték az iparengedélyt. Ezek az ipari üze-
mek az új törvény végrehajtásával a legsúlyosabb
helyzetbe kerültek és évtizedes multtal rendelkező
ipari üzemek tulajdonosai maradtak máról holnapra
kenyér nélkül.

Deutsch István Timişoara-temesvári nyersbőr-
feldolgozó üzem tulajdonosa átiratot kapott a
munkaügyi felügyelőségtől. Az átiratban a munka-
felügyelőség arról értesítette, hogy az új ipari ké-
pesítésről szóló törvény értelmében engedélyét meg-
semmisítették és felszólítják, hogy nyolc napon
belül üzemét zárja be. Deutsch a munkafelügyelő-
ség átiratára ellen fellebbezéssel élt a tábla mellett
működő közigazgatási bíróságnál. Az elvi jelentő-
ségű ügy tárgyalása most folyt le.

A tárgyalás során az állam és a munkaügyi
minisztérium jogi képviselői a közigazgatási bíró-
ság illetékességét vitatták. Ezzel kapcsolatosan
Deutsch jogi képviselője dr. Boeriu a következők-
ben válaszolt:

— Amennyiben a közigazgatási bíróság nem
illetékes a kérdés letárgyalására, úgy az állam és
a minisztérium tisztelt képviselői világosságnak
fel arra nézve, hogy ügyfelem hová fordulhat az
árirat megfellebbezése tárgyában? A munkafel-
ügyelőség, nézetem szerint, teljesen illetéktelenül
kézbesítette ki a szóbanforgó átiratot. Ügyfeletem
nem idézték meg a képesítési bizottság elé, nem
szólították fel vizsgára sem, holott szerzett jogok-
ról van szó. Az új törvény voltaképpen nem a
munkakönyvek kikészítéséről, hanem új mester-
könyvek kibocsátásáról intézkedik. Másikülönben
nem lett volna lehetséges az ipari szakmák újabb
szabályozása.

— Évtizedes multtal rendelkező iparost nem
lehet máról holnapra kenyértelené tenni. A felleb-
bezés egyedüli módja viszont a közigazgatási ut
— mondotta Boeriu dr., aki végül a munkafel-
ügyelőség átiratának érvénytelenítését kérte, vala-
mint annak elrendelését, hogy Deutsch iparengé-
délyét újfajta mesterkönyvre cseréljék be.

A közigazgatási bíróság a fellebbezést eluta-
sította, miután illetéktelennek mondotta ki magát
az ügy letárgyalására.

Egymillió lei értékű szerszámsegély a carei-i román kisiparosoknak

A carei-i román kisiparosok és kiskereskedők
egyesülete május 7-én, Petrescu ezredes-prefektus
jelenlétében tartotta meg évi közgyűlését. A köz-
gyűlésen az ezredes-prefektus szétszította az iparo-
sok között a kormány által küldött szerszámokat,
amelyeknek értéke meghaladja az egymillió leit. Az
iparosok közül Vanca Valentin vasesztergályos,
Hancsíc Stefan géplakatos, Sănmihai Ioan asztalos,
Cocorva Alexandru asztalos és Capoccean Stefan
szabó kaptak szerszámokat. A prefektus által szét-

osztásra került 104 asztalos-szerszám, 2 esztergapad
1 vaseszterga, 1 forrasztó, 1 bőrvarró, 1 szabógép,
és 5 cipővarrógép. A segítséget kapott kisiparo-
sok kötelesek 10 éven keresztül a gépek értékének
1—2 százalékát törleszteni. Tíz év letelte után a
gép véglegesen tulajdonukká válik. A gépek nem
foglalkoztathatók le és kölcsönökkel sem terhelhetők.
Azoktól, akik nem dolgoznak rendszeresen, a gépet
az állam visszaveheti.

JÖJJÖN SZEMÉLYESEN

Pinty és Ponty már hónapok óta írtó haragban
vannak.

Egy napon Ponty az uccán egy hirdetési osz-
lop mellett áll. Arra jön a Pinty kutyája, minden
további nélkül megáll az oszlopnál és... és... fucs a
Ponty vadonatúj nadrágjának.

Másnap Pinty levelet kap, amelyben ez áll:

„Pinty ur, maga a világ leggyávább fráttere.
Ha valamit akar tőlem, ne a kutyáját küldje, ha-
nem jöjjön maga személyesen”

★

NEKI KÖSZÖNHETI.

— Ismertem egy táncosnőt, aki férjhezment
és a férje neki köszönheti, hogy egymillió dollár-
ja van.

— És miye volt azelőtt?

— Kétfélmilliója.

A művillám csodái

A berlini Siemens-művek kísérleti telepén
nagyjelentőségű vizsgálatokat folytattak a villám-
csapások elektromos erejére vonatkozólag. A kísérle-
tek célja az volt, hogy az elektromos távvezeték-
ellenállását megállapítsák a villámcsapásokkal szem-
ben. A Siemens-művek 300 ezer amperes elektromos
nyomást értek el, tehát messze túlhaladták a villá-
mok erejét, amennyiben idáig a legerősebb villám-
nál csak 200 ezer amperet mértek. A 300 ezer am-
peres művillám csodálatosan megdöbbentő eredmé-
nyeket hozott. Egy sokszázéves fát, amely felett a
kisütés történt, kettéhasították. Egy 5 méter magas
vadászt a művillám hatása alatt a másodperc szá-
zadrésze alatt gázneművé vált és a szó szoros értelmé-
ben elpárolgott. A mérnökök nagyjelentőségű
gyakorlati tapasztalatokat nyertek le kísérleteikből.

Közös ügyvitelt vezetnek be a transilvaniai hitelszervezetek

Ardeal-Erdély gazdasági életének jelentős eseménye játszódott le május nyolcadikán és kilencedikén Aradon: itt gyűltek össze az országrész hitelirodái, amelyek Ardeal-Erdélyben a részletadási tisztelet megszervezték. A gyűlésnek különös jelentőséget kölcsönözött az a körülmény, hogy ezek az irodák most töltik be tíz-tizenkét esztendő fennállásuk fordulóját és a Chuj-kolozsvári Economia hiteliroda ez alkalomból állandó találkozó-sok megszervezését kezdeményezte a külön-külön szerzett tapasztalatok kölcsönös kicserélése és a közös problémák megbeszélése céljából.

Brasov-Brassóból a Hitelközpont és az Economia képviseltették magukat Baatz Jenő igazgató, illetve Veszprémi Jenő igazgató és Mandel László igazgatósági taggal, a kezdeményező Chuj-kolozsvári Economia hiteliroda képviselőjében Zalai Gyula igazgató, Oradea-Nagyváradról, az ottani Consum megbízásából dr. Polgár Miklós, az iroda ügyésze, Timişoara-Temesvárról a Kereskedők Részletadási Szindikátusa nevében Klein Jenő irodavezető, a Lugoj-hugosi Consum részéről Bornstein Ernő, a Sibiu-nagyszombeni Hitelközpont kiküldetésében pedig Gehringer József igazgató érkeztek Aradra, ahol a Consum hiteliroda agilis kitűnő vezetője, Friedmann Gyula és a Mercur hiteliroda tevékeny vezetője, Bakács Miksa fogadták a vendégeket és szervezték meg a gyűlést.

Ma már nélkülözhetetlen gazdasági tényezőként ismerik ezeket a hitelirodákat,

amelyeknek tevékenysége sok jó szolgálatot tett az országrész kereskedelmének. A közönség szívesen veszi igénybe a hitelirodák szolgálatait és a hitelirodák keretén belül dolgozó kereskedők a legnagyobb készséggel szolgálják ki vevőiket. Az egyre kiterjedő ügykör újabb és újabb problémákat vet fel, állandóan új kezdeményezéseket tesz szükségessé és ezeket a napirendi kérdéseket tárgyalta meg a kétnapos aradi értekezlet, amelyen Reinhardt Gyula elnökölt, a jegyzőkönyvet pedig Farsang Pál vezette. Részletes, alapos vita és megbeszélés folyt a tárgysorozatok szereplő kérdése körül és az üzletfejlesztés érdekében, valamint a közös célok szolgálataiban a következőkben állapodtak meg a résztvevők: a propaganda és fejlődés céljaira vonatkozó elgondolásokat, terveket állandóan kicserélik és az üzlet irányításában egymás szolgálatára állnak.

Bevezetik az egymásközötti inkasszó szolgálatot, ami elsősorban arra szolgál, hogy az egyik városból valamelyik másik Ardeal-erdélyi városba költöző ügyfelektől az esedékes összegeket kölcsönösen bevételezzék és az illető felet az illető város hitelirodájának keretébe felvegyék és ugyanugy lehetővé tegyék számára a további vásárlásokat, mint ahogyan azt abban a városban élvezte, ahonnan elköltözött. Ezzel kapcsolatosan bevezetik a kölcsönös információs szolgálatot, ami ugyanugy díjtalan lesz, mint az inkasszó szolgálat. Kicserélik a nyomtatványokat is és mindazokat az eszközöket, amelyek a vevők megelégedésének kivívására szolgálnak, közösen veszik igénybe, miután előzőleg megbeszélik azok alkalmazását. Megbeszélték az új pénzügyi törvényekkel kapcsolatosan a hitelirodákat érintő rendelkezéseket is, valamint számos egyéb, részben a belső ügyvitelt érintő kérdést.

Vasárnap társasbéd volt, amelyet szintén a Consum és a Mercur hitelirodák rendeztek, amelynek vezetői — Friedmann Gyula és Bakács Miksa — gondoskodtak a vendégekről. A társasbédén az értekezlet résztvevőin, valamint a vendéglátó hitelirodák képviselőin — a Consum részéről Apponyi Gyula, Manea Dumitru, Szigeti Oszkár, a Mercur képviselőjében Goldmann Sándor, Herskovits Armin, Németh István és Szentgyörgyi Emil — kívül megjelentek még Pacuraru Brutus kereskedelmi és iparkamarai főtitkár, Domán Sándor a kereskedelmi testület elnöke, Faragó Rezső és Lakatos Aladár az Általános Takarékpénztár vezérigazgatója, illetve ügyvezető igazgatója. A legközelebbi értekezlet Brasov-Brassóban lesz, valószínűleg szeptemberben.

Jogügyletek illetékezésének határideje

Minden, a bélyegtvörvény rendelkezései értelmében bélyegköteles jogügylet (szerződés, megállapodás, nyugta, számla stb.) már megkötése, illetve kibocsátása pillanatában illetékezendő, vagy felbélyegezendő, a bélyegtvörvényben előírt büntetés terhe mellett. Ez általános szabály alól kivételt képeznek az ingó és ingatlan adás-vételek, dologi jogi átruházások, bérleti, albérlési szerződések. Azok az utóbbi kategóriába tartozó jogügyletek, amelyekhez árvaszerzési jóváhagyás szükséges, az árvaszerzési jóváhagyás keltétől számított 30 napon belül illetékezendők.

Változások az adóalap kiszámításánál

Tudjuk azt, hogy az ideai adókievetések elmaradnak és a tavalyi adókat 20 százalék emeléssel hozzák át az ideai esztendőre. Közöltük azonban azt is, hogy az új adóreform igen fontos változtatásokat léptetett életbe, amelyek némelyike az adóátvitel miatt ugyan nem aktuális ebben a pillanatban, azonban mégis ismerni kell azokat minden iparosnak már csak azért is, mert a most megkezdődött üzleti év eredménye alapján fogják a jövő évi adót megállapítani, tehát úgy kell üzleteiket vezetni, könyveiket rendben tartani, hogy az adóreform szabályainak alkalmazása következtében hátrány ne érhesse őket.

Ennélfogva már most ismerni kell a szabályokat és már most meg kell tenni az előkészületeket a jövő évi adóalap törvényes megállapítása tekintetében.

Milyen amortizációkat vesz figyelembe az adóreform?

„Az Iparos” igen sokszor és nagyon részletesen írt már arról a problémáról, hogy az adókievető hatóságok miért zárkoznak el attól, hogy az iparosok és kereskedők számára ugynevezett kereskedelmi befektetések amortizációit figyelembe vegyék az adó megállapítása alkalmával?

A régi adótörvény 31. szakasza szerint az amortizáció elvileg csak az iparvállalatok ingatlanainál engedélyezhető különböző kvóták szerint annak megfelelően, hogy az ingatlan az iparvállalatok, irodai, tisztviselői és munkásai szolgálati ingatlanairól van-e szó, vagy pedig üzemi épületeiről és végül ingó vagy ingatlan berendezési tárgyakról?

A szaklapokban előkelő hivatalos pénzügyi tisztviselők is felvetették már azt a kérdést, hogy ezt a jogot miért nem adják meg az iparosoknak és kereskedőknek is? Egyes bíróságok pedig az ingó befektetéseknél engedélyezték is az amortizációt.

Eppen ezért az adóreform kifejezett intézkedéseket tartalmaz az amortizáció ügyében.

Az adóreform ugyanis az adótörvény 31. szakasza 7. pontjához egy új bekezdést is fűz, amely így hangzik:

— Amortizációt csak ipari vállalatok számára lehet engedélyezni, kereskedelmi vállalatok számára csak az ipari befektetések tekintetében. A vállalatok kötelesek aktiv vagyonukról leltárt vezetni, amelyben fel kell tüntetni minden évben az amortizáció ideje szerint kiszámított amortizáció összegét.

A helyzet tehát némileg javult. A kereskedő számára megengedték azt, hogy ipari jellegű befektetések amortizációját levonhassák az adó alapból. A tisztán kereskedelmi jellegű befektetések amortizációja azonban nem vehető figyelembe. Ennélfogva a kereskedők autója, irodája, irodai berendezése, pénzszekrénye, stb. ezennel sem amortizálható, illetve ezeknek értékét — dacára annak, hogy évről-évre kopnak és romlanak, — változatlan összegben kell a leltárban feltüntetni.

Megjegyezzük végül még azt is, hogy a régi adótörvény szerint az ipari vállalat számára engedélyezett amortizációk különböző kvótáját, amelyek nem haladják meg a 15 százalékot, a Comisia Fiscala állapítja meg. Az amortizáció ideje legalább hét év szokott lenni.

A levonható költségek.

Az adóreform lényeges változtatásokat léptetett életbe a levonható költségek tekintetében

Kárpitosmunkák
olcsón és izléseken készülnek
PAPP SÁNDOR
kárpitos üzemeiben ARAD, Str. Consistorului
11. sz. — Telefon: 2658.

is, amelyeket az adóalap kiszámításánál figyelembe lehet és kell venni.

Az új szöveg így hangzik:

Levonhatók az általános és különös költségek, amelyek szigorúan a vállalatra vonatkoznak és amelyek nélkül a vállalat adóköteles jövedelmét nem lehetett volna realizálni és amelyek közé a fenntartási és biztosítási költségek is számítandók. Kivéve a jelen elemmentáris, komplimentáris és mindenféle természetű adiciónális adók, amelyek a vállalat tárgyra magára vonatkoznak.

A jelen szakaszban felsorolt levonásokon kívül, a netto jövedelem megállapításánál semmiféle más levonásnak helye nincs. Így tehát nem lehet levonni azokat a költségösszegeket, amelyeket a berendezési értékek emelkedéséért adtak ki, a vállalat megnagyobbításáért fizetett összegeket, a vállalkozók személyes költségeit, vagy polgári ügyletekből származó elkönyvelt veszteségeit, melyek a tőkéből vonandók le és amelyek nem vonatkozhatnak a kereskedelmi és ipari vállalat fő tárgyának gyakorlására.

Az eredetiben is nehézkesen megfogalmazott szöveg szerint a következő módosítás történt az eddigi helyzethez képest:

1. Az adóreform pontosabban akarta körüírni, mit ért a törvény a bruttó nyereségből levonható általános és külön költségek alatt. Ezért szúrta be az eddigi szövegbe, hogy ez alatt olyan költségeket ért, amelyek nélkül az adóköteles jövedelem nem lett volna elérhető. Ennélfogva tehát a jövőben megvizsgálják mindenestre azt is, hogy a felmerült költségek nélkül elérhető lett volna-e a jövedelem és csak ezután veszik a költségeket figyelembe.

2. Egyszer és mindenkorra véget vetett az adóreform annak a vitának, amely a joggyakorlatban is visszatükröződött, hogy mit ért a törvény „jelen adó” alatt. Az adóreform életbeléptetése óta nem vitás, hogy a jelen adó alatt a törvény nemcsak az elementáris adót érti, hanem a komplimentáris és minden más természetű adiciónális adót is. Ezeket az adónemeket tehát nem lehet levonni az adóköteles jövedelemből, vagyis az ilyen adók után is adót kell fizetni.

3. Pontosabban meghatározza az adóreform, hogy milyen költségeket nem lehet levonni a bruttó jövedelemből azzal, hogy nem engedélyezi a levonást a vállalkozó személyes költségeire nézve, vagy a vállalkozó nem kereskedelmi üzleteinél előállott, de elkönyvelt veszteségei tekintetében, amelyek nem érintik a vállalat fő tárgyát és amelyeket a tőkéből kell levonni. Ilyen eset az, ha a vállalkozó vesztesége nem a vállalatkal kapcsolatos, polgári természetű ügyletekből származik, például ingatlanok eladásából, stb. Az ilyen költségek nem vonhatók le a bruttó jövedelemből.

Az átvitt haszon adója.

Az adóreform módosította az adótörvény 32. szakaszának a) pontja 2. bekezdését is, amely a tartalékok megadóztatásáról szól. Az eddig érvényben volt szabályok szerint abban az esetben, ha a tartalékokat bármilyen formában felosztották a részvényesek között, akkor ezeket éppen úgy mobiliar adó alá kellett sorozni, mint az adótörvény 30. szakaszában említett kereskedelmi adó alá. Természetesen le kell vonni a tartalékoknak azt a részét, amelyek már a 30. szakasz szerinti kereskedelmi adó alá estek.

Az adóreform ezt a rendelkezést olyképen módosította, hogy a tartalékok közé felvette a mult évről átvitt hasznot is, amelyet a társaság a részvényesek között felosztott. Erre azért volt szükség, hogy eldöntse a joggyakorlatban vitásá vált kérdést és most már biztos, hogy a részvényesek között felosztott mindenféle tartalék és a mult évről áthozott haszon is a kereskedelmi adón kívül még mobiliar adó alá esik.

A Szeszmonopol bevétele az elmúlt költségvetési évben 300 millióval meghaladta az előző évt.

A Szeszmonopol bevétele az 1938. április 1-én lezárt költségvetési évben 1,204.305.238 lejt tett ki, az előző költségvetési év 919.069.147 leies bevételeivel szemben. Az előirányzat az elmúlt költségvetési évben 1 milliárd 6,711.100 lei volt, vagyis a tényleges bevétel a múlt költségvetési évben 197.5 millióval haladta meg az előirányzatot. A bevétel emelkedése a legnagyobb volt a szesz- és monopóliumárlásokból. Az Oradea-nagyvárad szabóiparosok bércsökkentést, a munkások béremelés követelnek.

Az Oradea-nagyvárad szabóipari munkások bérmozgalmat kezdtek. A munkások és munkaadók között már több tárgyalás volt, amely azonban mindezekig nem vezetett eredményre. A munkaadók a béreket 10 százalékkal csökkenteni akarják.

**Ezüst evőeszközök, dísz-
tárgyak, szelencék, tálak**
legtökéletesebb kivitelben
Vésműki és galvanizálási munkálatok
a legprecízebben készülnek
DEME ezüstáru
készítői
Arad, Str. Eminescu 3.

ZAVAROS CSALÁD.

Döcögtől megkérdezi Kőcsög:

— Igaz, hogy a Pöcög családi élete nagyon zavaros?

— De mennyire, — felel Döcög — például hat hajadon lánya van és mégis a virágidőltőre kell kimennie, ha egyben liliumot akar látni.

★

— UJ REPULÓ-SZÁMLABELYEGEK. A Monitorul Oficial 105-ös számában királyi rendelet jelent meg, amely 4 leies, 200 és 500 leies címletű számla-repülőbelyegek forgalombahozataláról intézkedik. A két részből álló új belyegek nagysága ötvenkétszer negyvenkét milliméter. A belyeg egyik fele az úgynevezett kottorra, a másik része pedig a kitépendő számla-lapra ragasztandó.

★

FURCSA EGZISZTENCIA

— Maga miből él?

— Abból, hogy az emberek sok hibát csinálnak.

Hogy-hogy?

Radigumi-ügynök vagyok.

★

— NEM CSÖKKENTIK A GYAPJUÁRAKAT. A földművelésügyi minisztérium állatügyi igazgatóságának összehívására ülésezett az úgynevezett gyapju-bizottság, amelynek tagjai megtárgyalták a gyapju értékesítésére vonatkozó rendelet-tervezetet. Döntés nem történt. Egyébként fővárosi lapjelentések szerint nem csökkentik a gyapjuárakat.

★

IGAZGYÖNGY.

— Mancika, tíz perc óta egy szót se szólt!

— Mert nem volt semmi mondanivalóm.

— És ilyenkor maga nem szokott szólni egy márt sem?

— Nem.

— Legyen a feleségem.

★

— Új belyegeket bocsát ki a posta. Bucurestiből jelentik: A posta vezérigazgatósága új belyegsorozatot bocsátott ki. A sorozat három darabból, mégpedig 3, 6 és 10 leies belyegből áll. A három leies meggyvszínű, rajta az uralkodó arcképe látható, a belyeg felső részén Románia, míg alul a Constitutia felírás és a belyeg értéke olvasható. Végül jobboldalán a 27. Február 1938. szöveg található. A hat leies belyeg sötétbarnaszínű, míg a 10 leies világoskék. A belyegek 1 millió sorozatban készültek el és a „Constitutia” nevet viselik.

Magyar iparosok!

Rendeljétek meg a

Magyar Nép című lapot

hetenként husz oldal nagyságban jelenik meg. Előfizetési díj egy évre 150 lei, félévre 85 lei. Kiadóhivatal: Cluj, Baron L. Pop 5. — Kérjen mutatványszámot! — A lapban állandó iparos rovat!

A pénzügyminiszterium rendelete a régi vámdifferenciák rendezéséről

A pénzügyminiszterium az állammal szemben fennálló régi adósságok rendezéséről szóló törvény intézkedéseinek megfelelően rendeletet adott ki, amely szerint az 1932. január 1. előtt likvidált vámdéklarációknál mutatkozó differenciák 50 százalékos csökkentéssel 20 százalékban készpénzzel, 30 százalékban pedig adóbonnal, vagy Consolidarea kötvénnyel fizethetők. Az

1932. január 1. és 1934. március 31. között likvidált vámdéklarációnál mutatkozó különbözések 20 százalékban készpénzzel és 80 százalékban adóbonnal, vagy Consolidarea kötvénnyel fizethetők. A vámkihágásokkal kapcsolatos büntetések fizetéséről később fog rendeletet kiadni a pénzügyminiszter.

Álkijárók jelentkeztek a Banat-bánsági italmérők nyelvvizsga frontján

A Banatja német kulturintézet palotájának tornatermében a bánsági italmérők nyelvvizsgája folyik, amely több mint ezer kisebbségi embert érdekel. A nyelvvizsgán, amelyen Tautu Vasile pénzügyi vezérfelügyelő elnököl, szó és írásbeli román nyelvtudásukról kell számot adniuk az italmérők. Meg kell állapítani: a hiba nincs sem a vizsgázókban, sem vizsgázóbizottságban. A feltett kérdések ugyanis nem a legnehezebbek, a vizsgázók nagy része, elsősorban az idősebb nemzedék számára azonban még ez is nehéz.

— Bizony — mondja egyik ismert temesvári vendéglős. — A söntés mellett nem sok ideje volt az embernek a nyelvtanulásra. Látástól vakulásig dolgozom én is, a feleségem is és örülünk, ha kialhatjuk magunkat. Aztán meg a mi szakmánkban nem kellett sok nyelvet tudni. Annyit megérték, ha

valaki egy pohár bort, vagy egy krigli sört kér és nem gondoltam, hogy többet is kell tudni.

A nyelvvizsga elsősorban a vidéki, főképpen a német községekben lakó kocsmárosokat érinti. Timisoarán ugyanis az italmérők többé kevésbé beszélik a román nyelvet, a kisebbségi vidékekről való azonban nem gondoltak arra, hogy nyelvvizsgára kerülhet sor.

Az italmérők bánsági nyelvvizsgájának természetesen meg vannak a maga kalandorai, akik igyekeznek a helyzetből pénzt kovácsolni. Ezek az állítólagos „kijárók” felkeresik a megijedt italmérőket a felhasználva a lélektani pillanatot, felajánlják, hogy „befolyásos összeköttetések” segítségével közbenjárják a vizsgázók érdekében. Ezért természetesen kisebb-nagyobb pénzösszeget kérnek, a hiányzó italmérő ritkán szabadul néhány ezer leia alul.

Ujra Bustya Bélát választották meg a Târgumureş-marosvásárhelyi Magyar Iparos Egylet elnökévé

A târgumureş-marosvásárhelyi Magyar Iparos Egylet Bustya Béla elnökle alatt vasárnap az egyet székházában, nagyszámu tag jelenlétében tartotta meg tizenhatodik rendes évi közgyűlését. Az elnöki megnyitásban Bustya elnök az egyesület öröndetes fejlődését vázolta. Az egyet vagyona jelentősen gyarapodott, a tagok száma is megnövekedett. Ezután Muzsnay Károly főtitkár a titkári jelentést, valamint az elmúlt év zárszámadását és mérlegét terjesztette a közgyűlés elé, a könyvtár működéséről és id. Keresztes Pál helyett, ki elutazása miatt nem lehetett jelen a közgyűlésen, a békéltető bizottság munkájáról számolt be. Az aggménházi ellenőrző, fegyelmi- és vigalmi bizottság jelentését sorban Goth Adolf, Tökés Károly, Bányay János és Herczeg Ferenc olvasták fel. Ugy a zárszámadást, mint a mérleget és a beterjesztett jelentéseket a közgyűlés elfogadta.

Az elnökválasztásnál a közgyűlés bizalma 116 szavazattal 15 ellenében Bustya Béla mellett nyi-

latkozott meg. Az újráválasztott elnök helyét elfoglalva vezette le a további tisztújítást. Ugyazetó alelnökké Herczeg Ferencet választották. Az öt alelnök: id. Keresztes Béla, Elek Lajos, Goth Adolf, Szabó Sándor, dr. Joós Andor, a három évre megválasztott választmány tagjai: Giliga János, Bayer Tivadar, Enyedy Jenő, Nagy Sámuel, Tökés Károly, Csiby Ferenc, Bálint Lázár, póttagok pedig Burian Lajos, Prágai Viktor, ifj. Keresztes Béla, Szálasi Zsigmond lettek, míg az egy évre választott számvizsgáló bizottságba Wittmann Géza, Keresztes Gyula, Szeidl Ferenc és Theisz János tagokat választotta meg a közgyűlés. Bustya elnök üdvözölte az új vezetőséget és kérte támogatását. A költségvetést Muzsnay Károly főtitkár előterjesztésében elfogadta a közgyűlés. Említésre méltó, hogy a dalárda fenntartására 10.000 és az aggménház fenntartására 50.000 leies előirányzatot szavazott meg a közgyűlés.

A Timişoara-temesvári közigazgatási bíróságnál pert indítottak a város ellen a tanonciskola fentartása érdekében

A Timişoara-temesvári tanonc iskolák kétségbeeső anyagi helyzetével egyizben már foglalkoztunk. Mint ismeretes, a tanonccskoláról szóló új törvény kimondja, hogy a tanonciskolák fenntartásának a terhe fokozatosan, az adott anyagi lehetőségekhez mérten, az államra száll át. A város a törvényre való hivatkozással az évi költségvetésébe már lényegesen kisebb összeget vett fel a tanonciskolák részére, mint amennyi azok fenntartását biztosíthatja. Az 1600 tanonc oktatása ugyanis 1 millió 835 ezer leit igényel, az 500 tanulólányé pedig 460 ezer leit. A városi költségvetésben ezzel szemben az idén már csak 1 millió lei szerepel a tanonciskolák támogatása címén.

Mint ismeretes, a kérdéssel kapcsolatosan számos értekezlet volt, ismételt interjúk tör-

téntek a városnál, a problémát azonban nem sikerült megoldani. A városi költségvetést az idén a fokozott takarékoság jegyében állították össze és a város nem mutat hajlandóságot arra, hogy a tanonciskolák fenntartását továbbra is teljes egészében magára vállalja. Ennek következtében a tanonciskolák működését már eddig is kénytelenek voltak csökkenteni és összevonni úgy, hogy igen sok tanonc felvételét kénytelen voltak elutasítani.

Mint értesültünk, a timişoara tanonciskolák vezetősége most elhatározta, hogy a belügyminisztériumnál kontestációt nyújt be a városi költségvetés ellen. Ugyanakkor a helyi közigazgatási bíróságnál is pert indít annak érdekében, hogy Timişoara város költségvetésébe biztosítsa a tanonccskolák zavartalan fenntartását.

Az ipari nyersanyagok és termékek bejelentését rendelték el Târgumureşen

A târgu-mureşi városvezetőség elrendelte, hogy a város területén dolgozó iparosok minden hónapról legkésőbb a következő hónap 5. napjáig jelentést tenni kötelesek a városnak a címükre érkezett, vagy a városból kiszállított nyersanyagokról, illetőleg ipari termékekről. A jelentésben fel kell tüntetni az áru milyenségét, mennyiségét, értékét, a behozatal vagy kivitel időpontját és a szállítási módját. A bejelentéseket külön kell kiállítani a beszállított és a kivitt árukról. Mindazokkal szemben, akik a rendelkezésnek nem tesznek eleget, vagy hamis adatokat terjesztenek fel, a városi pénzügyi szabályrendeletben előírt szigorú megtorlásokat alkalmazkazzák.

Táskaüzletemet, amely a főpostával szemben volt, Str. Eminescu 4. szám alá, (Corso mozival szemben) helyeztem át. **SZABÓ bóröndös**

Evközi adóvallomások

Minden alkalmi jövedelem 10 napon belül bejelentendő az illetékes adókirovási kerületi hivatalhoz.

Minden vállalat, vállalkozás, vagy foglalkozás még megkezdése előtt, de legkésőbb 10 nappal megkezdése után, az előbbi bekezdésben említett pénzügyi hatóságnak az adókirovás eszközlése céljából bejelentendő.

Ugyancsak 10 napon belül jelentendők be az erdőkirovások is.

Ezekben az esetekben az adófizetési kötelezettség annak a hónapnak első napján kezdődik, amelyben a bejelentés megtörtént.

Valamely adó alá eső tevékenység megszűnése már csak az érdekeltek szempontjából is azonnal bejelentendő. Ebben az esetben az adófizetési kötelezettség a bejelentést követő hónap első napjától kezdve szűnik meg.

BUNDÁK, SZÖRMEÁRUK

moltykár elleni megóvását felelősség mellett, jutányos áron vállalja **ANTALFFY SZÜCS** a színház hátsó bejáratával szemben. Színes és fekete rókák feltűnő olcsó áron.

A Banat első ipari vállalata

létszázhusz esztendő előtt létesült.

Timisoarán a törököknek a Banatból való kivonulása után az első ipari vállalat 1718-ban létesült. Ez az üzem egy kicsiny dohányfeldolgozó műhely volt, melyet egy Ardealból ideköltözött férfi alapított a mai Palanca-uccában. A második iparvállalat posztógyár volt, amelyet 1729-ben a Begának egy ma már nem létező szigetén építette. Ez a gyár vízi erővel dolgozott. Ettől kezdve fokozatosan fejlődött Timisoara ipara és közel másfél század múlva, 1853-ban a városban már a következő jelentékenyebb ipari vállalatok működtek: három nyomda, két litográfia, egy gyertyaöntő műhely, egy dohánygyár, egy szódiumgyár, három szeszgyár, két olajpréselő üzem, egy állami sörgyár, hét malom, két selyemfonóda. Ugyanebben az időben Timisoarán kilencvenhárom kereskedelmi vállalat és bolt létezett.

Timisoara ipara a múlt század elején nemcsak a város és a Banat lakosságának szükségleteit fedezte, hanem exportra is dolgozott. A fennmaradt adatok szerint a timisoarai ipar 1846-ban 6.263.000 forint értékű árut exportált. Ennek egy részét szekereken, nagyobbik részét ellenben vízi úton szállították el. Kétszáz font — körülbelül száz kiló — súlyú árunak a Fekete-tengerig való vízi továbbítása két forint és tíz krajcárba került. Szállítottak azonban Fiuméig is és ebben az irányban a szállítási díj kétszáz fontonként egy forint és harminckét krajcárba került.

Szőrmedelgok felelősséggel vállalja Zimmermann
ipari gondozását szíves, Str. Duca 5.

Az üzleti könyvek repülőbélyege a könyv utolsó lapjára is ragasztható

Satmare-Szatmáron a repülőbélyegellenőrző bizottságok számos kereskedőt és iparost büntettek meg azért, mert könyveikre a repülőbélyegyet nem laponként, hanem egy összegben a könyv utolsó lapjára ragasztották fel. Miután a kereskedők könyveit maga a helyi pénzügyigazgatóság bélyegezte fel, a kereskedők ide fordultak panaszaikkal. A pénzügyigazgatóság vállalta is a felelősséget és kérdést intézett a helyes felbélyegzés módját illetően a repülőlap

központi pénztárához. Most érkezett le ebben az ügyben a válasz, amely közli, hogy a repülőbélyegeket az utolsó lapra is fel lehet ragasztani, szükségtelen azt laponként ragasztani. Az értesítés következtében a pénzügyigazgatóság felszólította az iparosokat és kereskedőket, hogy amennyiben a repülőbélyegellenőrök ilyen esetekben kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel, úgy jelentsék azt azonnal a pénzügyigazgatóságon.

Az 1000 leien aluli fizetés után is kell munkakamarai illetéket fizetni

A pénzügyminiszter újabb kiegészítő rendeletet adott ki a személyzeti adó fizetésére vonatkozóan.

Eszerint azok az alkalmazottak, akiknek fizetése 1000 leien alul van — és így mentesítve vannak a 4 százalékos adó fizetése alól, kötelesek a munkakamarai- és a bélyegilletékeket lefizetni. Ezen rendelet értelmében tehát a cselé-

dek, masok és a többi 1000 lei fizetésen aluli alkalmazottak után is stat-tal be kell fizetni a munkakamarai illetéket és a nyugtát szabályosan fel kell bélyegezni. A cselédeknek a lakás és a koszt nem számítódik be a fizetésbe. A cselédeknek ezt az illetéket — a közönség kényelme szempontjából — három hónapra is elfogadják.

A nyelvvizsgára kötelezett Oradea-nagyváraditalmérők névsora

Az alábbiakban azon Oradea-nagyváraditalmérők névsorát közöljük, akiknek nyelvvizsgára kell jelentkezniük:

Május 16-án délelőtt 10 órakor a következőknek kell jelentkezniük: dr. Andriská József, Balogh János, Gologi István, Degovics Lajosné, Fülöp István, Frei Izsák, Goldstein Albertné, Grün Izsák, Hauer Hirsch, Krajcsik István, özv. Magházy Jánosné, Gálther Frigyes, Páló Mihály, özv. Vadász Sándorné, Stein Hermann, Lovassi Márk, Körözi Erzsébet, Kovács Margit, Japport Viktor, Székely Ignác.

Május 16-án d. u. 5 órakor a következők jelentkeznek vizsgára: Vajda Sándor, Gábel Izidor, Nagy Lajos, Varga Pál, Heller Izrael, dr. Kovács Zsigmond, Török Antal, Kovács Sámuel, Meer Imre.

Május 17-én d. e. 10 órakor a következők jelentkeznek nyelvvizsgára: Izsó Mihály, Horváth Béla, Blau Lajos, Novák Gyula, Bartha István, Kohn és Fendrich, Szekeres Ferenc, Grósz Béláné, Nánassy József, London Sándor, Freystadt Sándor, Janovics Ernő, Váradi Ilona, Asztalos Károly, Bartsch Sándor, Schwartz József, Péter Sándor, Appán Kálmán.

Május 17-én d. u. 5 órakor a következők jelentkeznek nyelvvizsgára: Szolga Sándor, Gottlieb Gyula, Darabont Gyula, Grósz Sándor, Bumbera István, Bartha Lajos, özv. Blaha Istvánné, Horovitz Dániel, Kokes János.

Május 18-án d. e. 10 órakor a következőknek kell jelentkezni: Lepisan Károly, Balaskó Ferenc, Fekete László, Kurtág Dezső, Szekeres Mátyás, Reich Jenő, özv. Schwartz Farkasné, Borsovetzky Sándor, özv. Merza Kálmánné, Kakócz János, Bodó Zsigmond, Ghenetai István, Felvinczi Ferenc, Haant Méla, Sezeredi Lajos, Kállai Imre, Szekeres Gyula, Szameth Henrik, Bálint Mihály, Nagy József.

Május 18-án d. u. 5 órakor a következőknek kell nyelvvizsgára jelentkezniük: Tordai Lajos, Valki Imre, Kohn József, özv. Fülöp Istvánné, Kohn Farkas, Rozsnyai János, Tóth Rudolf, Jelea György, Szücs Jánosné.

Május 19-én d. e. 10 órakor a következőknek kell nyelvvizsgára jelentkezni: Izsó Sándor, Weinberger Sámuel, Gaál Gábor, Domokos Sándor, Braun István, Hegedüs Frigyes, Nagy István, Oláh János, Reich László, Reizner Miklós, Weisz Ferencné, Gáll József, Ritter Berta, Kertész és Gyagovszky, Weisz Miklós, Bónis János, Huszár István, Piros Imre, Rosenfeld Sámuel, Klein Izsák.

Május 19-én d. u. 5 órakor a következőknek kell nyelvvizsgára jelentkezni: Rosenfeld Ilona, dr. Kaczián Kálmán, Bálint Dénes, Frei-

berger Izsák, Klein Lajos, Tóth Kovács István, Kuttyák László, Sári József, Balla Kálmán, Kiss István.

Május 20-án d. e. 10 órakor a következőknek kell jelentkezni: Kiss Dávid, Bocsonyi Ferenc, Bálint Géza, Kurucsó Gábor, Aszódy Sándor, Krausz Zoltán, Katz Ödön, Novomeszky Imre, Fóris Sándor, Eisele Antal, Kahán Jenő, Grünstein Abraham, Braun Sándor, Török Károly, Grósz Izidor, Joó Lajos, Kocsis János, özv. Nagy Károlyné, Papdan István, Schwartz Sámuel.

Május 20-án d. u. 5 órakor a következőknek kell nyelvvizsgára jelentkezni: Tóth Sándor, Bereczki Gyula, Szücs Dénes, Bikás Jenő, Bein Sámuel, Erdő Irén, Weisz Jenő, Mónus József, Blum Géza, Kászoni István.

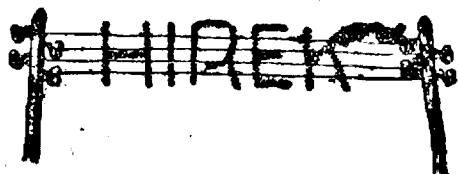
Május 23-án d. e. 10 órakor a következők kötelesek jelentkezni nyelvvizsgára: Szabó Rozália, özv. Szügyi Józsefné, Samonovits Sámuel, Prizant János, Bogdándi Kálmán, Balázs Miklós, Jámor Jánosné, Weintrau Nándor, Bürger Endre, Jónás Sándor, özv. Molnár Albertné, Bordás Lajosné, Stark Béla, Jelinek Géza, Vargha Lajos, Weisz Ferenc, Kovács József, Váradi Lajosné.

Május 23-án d. u. 5 órakor a következők vizsgáznak: Schuller Mihály, Grósz Sándor, Réder Zoltán, özv. Spitz Lajosné, Weisz Sámuel, Falticsika Dezső, Matyi József, Oláh Ferenc, Pollák József, Bass István.

Május 24-én délelőtt tíz órakor a következők vizsgáznak: Popper M. Julia, Meer és Goldfeder, Rosenberg Dezső, Hold Jenő és József (Unió Likörgyár), Weisz Imréné, Szabó János, Karácsonyi Mihály, Weiszberger Lajos, Farkas Abraham, Oláh Lajos, Rosenfeld Lipót, Weiszberger Sámuel, Fürst Rudolf, Kohn Aron, Weisz Herman, Grün Sámuel, Zauberer Aron, Jenni Ferdinand, Klein Albert, Mózes Imre.

Május 24-én délután öt órakor a következők vizsgáznak: Major Ferenc, özv. Glück Józsefné, Blau Mózes, Cser József, Szakadát Kálmán, Mittelmann Jakab, Farkas Adrián, Fényes Benjamin, Gergely Mózes, Porkoláb Sándor.

A vizsgáztató bizottság elnöke: Horia Niculescu pénzügyigazgató és helyettese: Dr. Ciolac Emil ismételtén figyelmezteti a nyelvvizsgára beidézett italmérőket, hogy az idézés napján és óráján pontosan jelentkezzenek, mert akik távolmaradnak a nyelvvizsgákról, azokat úgy fókják tekinteni, mint akik elbuktak és ennek következtében elvesztik italmérési engedélyüket.

AZ IPAROS

Megjelenik minden második pénteken.
Előfizetési ára egész évre intézményeknek és nagy cégeknek 1000 lei, félre 500 lei. Iparosoknak egész évre 800 lei, félre 400 lei, negyedévre 75 lei.
Redakcia és adminisztráció — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaction und Administration:
Hirdetéseik négyzetcentiméterre 6 lei. Éves köteteknél árcsökkentés.
Arad, Caminul Industrișilor — Iparos Otthon.
Strada Brătianu 18.

Városközi iparostalálkozó

A kisiparossá szakmai és anyagi helyzetének és fejlődésének nagy akadályai, hogy az iparosságot országsszerte közös érdekek sem tudják összekapcsolni. Egymáshoz közel fekvő városok iparosai és iparosszervezetei egymásról és egymás munkájáról semmit sem tudnak. Iparos szervezetek eredményes munkát csak úgy tudnának kifejtetni, ha egymással szoros kapcsolatot tartanának fenn és működésüket, célkitűzéseiket országsszerte egységes irány vezetné.

Az oradeai Kisiparos Liga és az Építőiparosok Szövetsége programjába vette, hogy egy nagyarányú társaskirándulást rendez. A kirándulás programja a következő:

Junius 5-én reggel indulás Oradeáról. Délután érkezés Aradra. Az ottani iparosszervezetek hivatalos és ünnepélyes fogadtatása után ismerkedési ebéd, míg ezt követően iparosügyi megbeszélések. Aznap délután érkezés Timișoarára, hivatalos fogadtatás az iparos szervezetek részéről, majd ebéd után általános ipari megbeszélések. Délután megtekintik a kiránduló iparosok a város nevezetességeit. Este bankett a timișoarai iparos társakkal, majd utána elszállásolás szállodákban.

Junius 6-án érkezés Caransebesre, a fogadtatás után megbeszélések, majd ebéd után indulás tovább a panorámát nyújtó utvonalon Orsováig.

Junius 7-én megtekintik a kirándulók a Kazán-szorost, a Vaskaput, a Széchenyi-utat, majd ebéd a folyamenti teraszon. Ebéd után ismerkedés az orsovári iparosokkal, majd utána csónakokkal kirándulás a csodafekvésű Ada-Kaleh szigetére. Este Orsován elszállásolás az Imperial-, vagy Ozanits szállodába.

Junius 8-án indulás Baile Herculana-ra, az ország legszebb és legegységesebb fürdőhelyére. Itt egész napi szórakozás után indulás vissza Oradeára.

A részvételi díj mindössze 1100 lei. Ez összegben bennefoglaltatik a teljes utiköltség Oradeától-Oradeáig, az utazás tartama alatt elsőrangú szállodák, kitérők ebédjei. Timișoarán és Aradon rendezendő bankettek, csónakkirándulások.

Hogy megkönnyítsék erre a nagyjelentőségű iparostalálkozóra és kirándulásra a részvételt, tárgyalásokat folytattak az oradeai Hitelintézettel, amely a résztvevő iparosoknak előlegezi a részvételi díjat. A jelentkezésnél mindössze 200 leit kell fizetni készpénzben, míg a továbbiakat hat havi részletben a hitelszövetkezetnél.

Jelentkezni lehet a Kisiparos Ligában és az Építőiparosok Szövetségében.

MEGBIZHATÓ legolcsóbban és legrendelése
háztartásoknak üzleteknek, volt **REUSZ** legolcsóbban hazaszállítva
Flora S. A. Tel. 11-41. **MÜJÉGGYÁR**
Bul. Reg. Ferdinand 88

FELTEKENYSEG

Feleség: — Mondd csak, mit jelent ez a fekete hajszál a kabátodon?
Férj: — Azt jelent, édesem, hogy mióta szöke lettem, nem keféltetted le a kabátomat!

Nemzetközi kartell tárgyalások a vasiparban

Nemzetközi vonatkozásban a vasipar konjunktúrája szintén kedvező ugyan, de a tavalyi fellendülés mintha veszített volna erejéből. Ismeretes, hogy a nagy európai vasművelő vállalatok között nemzetközi kartell-egyezmények állnak fenn és úgy látszik, hogy néhány kartellenküli gyár a konjunktúra gyengülését arra használja fel, hogy a kartellgyárak árainak alákínálásával terjeszkedjék. A nemzetközi nyersacél-exportegyezmény, mely a többi kartellalakulatnak is az alapja, legközelebb Rómában ülést tart, amelyen a júniusban lejárt kartellmegállapodás meghosszabbításáról fognak dönteni. Előreláthatólag 1940-ig hosszabbítják meg az „IREG”-megállapodást, esetleg azonban hosszabb prolongációról is lehet szó.

Egyidejűleg Rómában fog összeülni a nemzetközi sinkartell is. Minthogy a sinkartellnek tagjai

az amerikai gyárosok is, a nyersacél-egyezmény vezetője fel fogja használni ezt az alkalmat arra, hogy az amerikai kartellenküli vállalatok és versenyét valamilyen módon kiküszöbölő megállapodást igyekezzék létrehozni. A nemzetközi fémlemez-kartell szintén júniusban jár le. Ennek az egyezménynek a meghosszabbítására is rövidesen megindulnak a tárgyalások. A nemzetközi finom- és önozottlemez-kartell most tartotta szokásos gyűlését, amely egy döntött, hogy az árakat változtatlanul hagyja. Egyébként ez az egyetlen vasipari kartell, amely az árművő változtatlanul hagyása mellett döntött. A többi kartelleknél részben már hoztak, részben pedig a közeljövőben fognak — hirtelen — árművésként határozatokat hozni a kartellenküli gyárak versenyének kiküszöbölésére.

Kézsi Cluj-Kolozsvár város és megye cím- és lakjegyzéke.

Rendkívül életrevaló ötletet hívott életre néhány cluj-i román és magyar újságíró, akik megszerkesztik a város és megye első komplett cím- és lak-jegyzékét, amely hű fotográfiája lesz a város minden életmegnyilatkozásának. A „Ghidul Orașului Cluj” címmel megjelenő mű szerkesztési és szervezési munkálatait már megkezdtek s a közel ezer oldal terjedelmű munka szerkesztőbizottságában aktív részt vállaltak majd minden autoritás vezetői, hogy így biztosítsák az annyi szűkség és házaspártól kalauz teljes sikerét. A román és magyar újságírókon kívül a mű szerkesztő-bizottságába részt vesznek dr. Cosma Ioan, a Háztulajdonosok Szövetségének elnöke, Cioconelea Victor, a gyógyszerész kollégium elnöke, dr. Moldovan Hariton, a munkakamara elnöke, dr. Muica Ioan, a kereskedelmi és iparkamara vezértitkára, dr. Vlad Petre tisztifőorvos és még más notabilitások, akiknek írásai fogják gazdagítani a nagyszabású mű tartalmát.

KÉT ROSSZ ÜZLET

Cinque megnősül és ötvenezer lei hozományt kap. Ezzel el is megy a vásárra és vesz két szamarat.

Mikor hazafőn, az apósa összezsápolja a kezét:
— Te szerencsétlen, ilyen két vén szamarért ötvenezer leit adtál?

— Ne haragudj rá, apám — szól erre a fiatal asszony — mért ne adhatott volna 6 két szamarért ötvenezer leit, ha te egyért adtál annyit?

— GYOMORFAJAS, székrekedés, felfúvódás, bélrögheség, teljes gyógyulást nyújt a SOLVO pirula. Egy doboz ára 20 lei. Földes gyógyszerár, Arad.

— SZABÁLYOZTAK A CÉGBEJELENTÉSI KÉRVÉNYEK BÉLYEGILLETEKÉT. Az egyes kereskedelmi és iparkamarák különbözőképpen alkalmazták a bélyegtvörvényt olyan esetekben, amikor fióktelepek bejegyzéséről, vagy pedig a bejegyzés olyan módosításáról volt szó, amely a cég jogi alakját nem változtatta meg. A kamarák szövetségének közbenjárására a bélyegtvörvény alkalmazására kirendelt bizottság lesegítette, hogy az egyes cégek bejegyzésénél, változtatásánál és törlésénél a kérvény bélyege 132 lei. Kereskedelmi társaságok ezen műveleteknél 264 leies kérvényt tartoznak beadni, 5 millió leien felül a kérvénybélyeg 1320 lei. Ha azonban csak fióktelep bejegyzéséről van szó, az erre vonatkozó beadvány 8 leies bélyeggel látandó el.

VARHATSZ BABÁM...

A moszkvai Kreml falán egy ember áll és me-reven kémleli köröskörül a láthatárt. Lent éppen egyik barátja jön arrafelé és meglepetten szól fel hozzá:

— Hát te mit csinálsz ott fenn?
— Örnek állítottak ide, hogy jelentsem, ha majd a szociális hajnal párkánál kezd az ég alján, — hangzik a válasz.

— Na és mit fizetnek neked ezért?
— Háromszáz rubelt havonként.
— Na, az elég kevés, — állapítja meg a barát.
— Hiszen soknak nem sok, — szól a hajnal figyelője, — de egész életemre szól.

— Második évnegyedre vonatkozó behozatali engedélyek iktatása. A külkereskedelmi hivatal az érdekeltek tudomására hozza, hogy a második évnegyedre vonatkozó behozatali engedély iktatását csak május 1-ig lehet kezdeni. A későbbi kérvényeket nem veszik figyelembe és az illető importőrök a második évnegyedben behozatali keret nélkül maradnak.

— Díjszabás módosítás az államvasutnál. A CFR a következő díjszabásmódosításokat léptette, illetőleg lépteti életbe: Május 1-től kezdődőleg a nyers vagy sózott, szárított disznóbőrök szállítási díjszabása ugyanaz, mint az ökör, bivaly, tehén stb. bőrök szállítási díjszabása, vagyis, Tariful Nr. 15.6100 és 6101 tétel-lei érvényesek. Új gépek alkatrészei június 1-től kezdődőleg a Tariful de Clasă 004, a Tarif Special 009, a Tarif de Stațiuni 112, a Tarif de Export 516 alá tartoznak. Az ócskagépalkatrészek a Tarif Special 012-be soroztatnak.

Gépauszurozást, plüssszurozást, tamburizurozást, gombáthuzást, monogram- és lehrnemű-hímzést a legszebben készít **TÓTH ERZSI** Str. Eminescu 15.

— UJ BEVÁLTÁSI ÁRFOLYAMOK: A pénzügyminisztérium a következő beváltási árfolyamokat küldötte meg a vámokhoz, a külföldi áruforgalomban való használat végett (38 százalék felárral, vétel, illetve eladás): palesztinai font 677.38—691.18, angol font 676.65—699.49, angol aranyfont 1122.77, dollár 136.25—139.49, aranydollár 230.71 németalföldi forint 75.56—76.94, német márka (minden felár nélkül) 38—39, svájci frank 31.29—31.91, arany svájci frank 44.50, belgas 22.98—23.46, francia frank 4.20—4.41, olasz lira 7.172 (fix árfolyam), cseh korona (csak a Banca Nazionale által átvett tételekre érvényes) 4.75—4.84, dinár (minden felár nélkül) 2.898—3.05, zloty 22.23—22.80, osztrák schilling 25.17—25.28, pengő 24.65—25.03, cseh korona 4.89—4.93.

A „maximált” városok.

Még nagyobb mértékben, mint nálunk, megvan a nagyvárosokba tömörülés egész Nyugat-Európában és az Egyesült Államok némely vidékein. Rouse E. A. A. mérnöktől indult ki hathatósabban az a törekvés, hogy ezt a folyamatot megfordítsák, ma már komoly irányzat indult meg a nyugati kormányoknál is a városodási túltengés rendezésére. Legújabb elméleti kiszámítások alapján 250.000 főben akarnak maximálni a még ennél kisebb lélekszámú városok növekedését. Kellő előre látással maximálnak a városok beépíthető területét is s ezt farm-övezettel vennék körül, amely a városok hűs, fűzelék- és tejszükségletét termelné. Az új városokba már idejekorán beletervezik a kellő nagyságú köztereket is. E tervek eléggé betűzetűek, de az jut eszünkbe a végén, hogy még egy sárgarépa árát se igen sikerül a való életben maximálni, aligha fog hát sikerülni a nagyvárosok növekedésének megszüntetése. A nagyvárosok hovatovább mind újabb városokká erők révén föl nem tartóztatottan tovább nőnek, ma még ki ne mészámítható mértékig. Ma még el sem képzelhetők, hogy lesz-e egyáltalában határa a nagyvárosok növekedésének.

— JEGYZÉKEKRE, ELISMERŐ LEVELEKRE IS KELL REPÜLŐBÉLYEGET RAGASZTANI. A légügyi alap központi bizottsága határozatot adott ki, amelynek értelmében a jövőben jegyzékeket, értesítéseket, valamint elismerő leveleket is, a terhelő levelek kivételével, repülőbéllyel is el kell látni. A fővárosi kereskedelmi kamara közbenjárta a bizottságnál, azt kérve, hogy vizsgálja felül ezt a sérelmes határozatot és adjon ki újabb helyesbítő határozatot. Ezzel kapcsolatban a légügyi alap bizottság részéről kijelentették, hogy mindazok az ügyletek, amelyeknek lebonyolítása alkalmával a számlákra és nyugtára már ragasztottak repülőbéllyeget, az ezzel kapcsolatos elismerő levelek, jegyzékek s értesítések mentesítettek az újabb repülőbéllyeg alkalmazása alól.

RITUNÓ MEGFIGYELŐ.

Agenor felrehipta a mamája:

— Fiam, kéhlek — mondta — a feleséged panaszkodott nekem, hogy éjjelenként erősen horkolsz.

— Jól van, jól van — felelte Agenor — már nekem is szolt, de ez a panaszja tárgytalan.

— Már nem horkolsz?

— Nem bizony.

— Biztos?

— De mennyire. Idestova már egy hete minden éjjel direkt fennmaradok, hogy megfigyeljem magam és meggyőződésem róla, hogy egyáltalán nem horkolok.

— Minimálják a szeszkereskedők által eladott mennyiséget. Az ideai költségvetésben a szesz italok jövedelmét 100 millióval magasabbra irányozták elő, a tavalyival szemben. Az M. A. T. most részletes tervet dolgoz ki arra, hogy hogyan lehet realizálni a költségvetési előirányzatot, ami annyit jelent, hogy 1840 vagónt kell eladni, tehát 370 vagón szeszrel többet, mint az elmúlt évben. A tarbeveti rendelkezések szerint növelni fogják a szeszadási koncessziók számát és az árusokat kötelezni fogják egy minimális mennyiségnek az eladására. Az átmenetbe valószínűleg igénybe fogják venni a szeszjövődék eladási osztályának 42 millió tartalmát.

BOSSZANTÓ TÉVEDES.

Az urikassinóban rossz emlékekről folyt a szó.

Mikor már mindenki kibeszélte magát, Agenor vette át a szót:

— Az én egyik emlékem mindégük közt a legremesebb.

— Nos, kéhlek, mondd el.

— Két évvel ezelőtt történt. Egyik este sürgőnykordó állit be hozzám és átad egy táviratot. A táviratban az állt, hogy apám súlyos beteg, napjai meg vannak számlálva. Egész éjjel sirtam és kinlódtam, reggel pedig kiderült, hogy tévedés történt.

— Hogy-hogy?

— A távirat nem is nekem szolt, hanem a bátyámnak.

— ILLETÉRMENTES PÉNZÜGYI FELBESZÉSEK. A pénzügyminiszterium rendeletet adott ki, melynek értelmében mindazon adófelbeszések, amelyeknél az adóösszeg nem haladja meg az 5000 lejt, mentesek a 0.60 százalékos proporciós illeték alól.

BIZTOS JEL.

Zoli és Árpai testvérek. Arról hírook, hogy egyik nagyobb betyár, mint a másik. Egy napon az Árpai megbetegszik. A ház közbiztonsági viszonyai szemlátomást javulnak.

— Na, Zoli, beteg még az Árpai? — kérdezi valaki néhány nap múlva.

— Még beteg — felelte Zoli —, de már kezd gyógyulni.

— Miből gondold?

— Mert tegnap már a napi három poszfát is megkapta a fateritól.

— Kedvezmény a téves vámbevallások után. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszterium elrendelte, hogy mindazokat a különbözetekeket, amelyeket a vámigazgatóságoknál 1932 január elseje előtt a helytelen bevallás következtében nyilvántartanak, 20 százalékban készpénzzel és 30 százalékban adóbónokkal, vagy pedig belföldi kölcsönkötvénnyel lehet kiegyenlíteni. A követelés 50 százalékát elengedik. Ez az intézkedés 1939 március 31-ig marad érvényben.

— A kényszeregyezségek megszüntetéséről szóló rendelet törvény gyakorlati alkalmazása. Egy fővárosi kereskedő, aki még 1932 októberében nyerte el a kényszeregyezés kedvezményeit most türelmi idő engedélyezését kérte a bíróságtól, miután az eddig esedékes részleteket rendben kiegyenlítette. Az érdemi tárgyalás előtt a bíróság hivatalból megállapította, hogy az ujonnan kiadott rendelet törvény harmadik szakasza határozottan úgy intézkedik, hogy a bíróságok még olyan esetekben sem alkalmazhatják a kényszeregyezési törvény 47. szakaszát — amely a türelmi idő engedélyezéséről intézkedik — amikor már jogerőre emelkedett kényszeregyezési ügyről van szó. Minden esetre a bíróság elhalasztotta annak megállapítására vonatkozó döntését, hogy a rendelet törvény harmadik szakasza vonatkozik-e a kérvényező fővárosi kereskedőkre, vagy sem. Megjegyzendő, hogy a bíróság előtt a hitelezők képviselői nem ellenézték a kért türelmi idő engedélyezését.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltekert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Agenor beállított a háziorvoshoz.

— Doktorkám, — mondta — az a gyanum, hogy a feleségem egészsége körül nincs minden rendben.

— Miből méltóztatik ezt gondolni?

— Abból, hogy három napja mozdulatlanul fekszik az ágyon és nem vesz lélegzetet.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Halálesetet Segélyző Csoportja.

Directiunea Grupelor de Ajutoare în caz de deces a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad prin aceasta comunică cu asociații, cu cotizațiunile de deces sunt scadente până la numărul curent:

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Halálesetet Segélyző Csoportjai Igazgatósága ezúton közli i. t. tagjaival, hogy a halálozási járulékok a következő sorszámokig esedékesek:

Cotizațiunile sunt scadente după următorii membri decedati:

In Grupa I. Csoportban: v. 1.-özü. Mihail Voștinari Mihályné 943, Anton Coșa Antal 944, Maria Magyar Mária 945, Ioan Valasek János 946, Antoniu Neuman Antal 947, Daniel Szabó Dániel 948, v. 1.-özü. Ignatie Herling Ignác Ignatie Herling Ignácné 1022, Mihail Probst Mihály 951, v. 1.-özü. Ioan Hack Jánosné 952, Teodor Ant. Lázár Antal Tódor 953, v. 1.-özü. Ioan Zsupon Jánosné 954.

In Grupa II. Csoportban: v. 1.-özü. Mihail Voștinari Mihályné 1019, v. 1.-özü. Iuliu Szabó Gyuláné 1020, Iosif Kocsis József 1021, v. 1.-özü. Ignatie Herling Ignácné 1022, Mihail Probst Mihály 1023, v. 1.-özü. Hack Jánosné 1024, v. 1.-özü. Gáspári Antalné 1025, v. 1.-özü. Cristof Staudinger Kristófné 1026, v. 1.-özü. Iosif Nagy Józsefné 1027, Nicolae Macean Miklós 1028 sorszámig esedékes a fizetés.

Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja

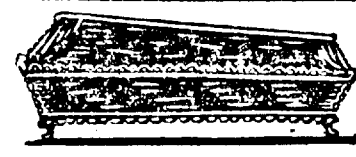
Directiunea Grupelor de Ajutor de Inmormantare a Industriștilor din Arad face cunoscut membrilor cari sunt în restanță cu cotizațiile lor, să achite restanțele în interesul lor propriu, fiindcă în conformitatea §-lui 14 și 15 din statute calitatea lor de membri respira automatic, adică dacă membrul decedază între timp, nu se poate acorda ajutorul.

Az aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja Igazgatósága értesíti a csoport azon tagjait, akik halálozási járulékaikkal hátralékban vannak, azt saját érdekükben rendezzék, mert a csoport szabályzatának 14. és 15-ik §-a értelmében tagsági joguk automatic megszűnik, azaz, ha a tag közben elhal, a segély nem folyósítható.

A fizetés a következő elhunyt tagjaink után esedékes:

In Grupa A) Csoportban: 1046 s. 1. Iacob BraunJakabné, 1047 Iuliu Valet Gyula.

In Grupa B) Csoportban: 1022 v. 1. Andrei Hlavács Andrásné.

K L U G
Testvérek
temetkezési vállalkozás

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 27. TELERFON: Arad: 14-80, Aradul-Nov: 20-22.

GREBDEZSÉN

Irta: BODOR PÁL.

Zelenyák házasságának s válásának története az ismert sablon: gyerekfejjel nősült, halálos szerelemből. Felesége — az első nő, akit a sors utjába dobott — egykoru volt vele.

Már házasságának első hónapjaiban ráeszmélt Zelenyák, hogy az asszony nem hozzá való. Sem testben, sem lélekben. Fekete, vastag, sasorru, pelyhedző bajuszkája és együgyű nő volt, de ezt, sajnos, csak az esküvő után vette észre Zelenyák. Addig vak volt, mert szerelmes volt.

Am a szerelem elszált, az asszony megmaradt. Sok évről-évre több lett. Házasságuk tizedik évében pontosan negyven kilóval volt több, sasorra megduplázódott, pelyhedző bajuszkája dus bajusszá szorult. Szabónőjének irt goromba levelezőlapokon a krepdösint grebdezsénnek mondta.

Ekkor betelt a pohár. Jobb későn, mint soha — gondolta Zelenyák és tízéves, hosszú de kínos válság után elvált.

Tizenhárom évig élt ezután egymagában, de mint hamisítatlan férj-anyag, folyton leendő feleségét kereste. Pontosan kirajzolta képzeletében leendő felesége képét és fáradhatatlanul járt társaságból társaságba, ötórás teákra, bálókra, strandokra, divatos fürdőhelyekre — szóval mindenhol, ahol ismerkedni lehet.

Végre a bálon megpillantotta vágyainak királynőjét. Husz-huszonöt év körüli karcsu, aranyzóke, fitos orru, enniváló teremtes volt, pontosan olyan, ahogy megálmodta.

Félóra alatt fülig beleszeretett. Drága francia parfüm illat áradt a nőből és amikor leültek beszélgetni, annak rendje és módja szerint szerelmet vallott neki. Két hét múlva megkérte a kezét.

— József — mondta a nő zavartan — mielőtt a felesége lennék, valamit meg kell vallanom. A multamra vonatkozólag...

— Nem érdekel a multja, drága Lia — vágott a szavába Zelenyák — szeretem magát és feleségül fogom venni.

El is vette, a lehető legrövidebb idő alatt, diszpenzációval. Még a születési bizonyítványát sem nézte meg.

— Minden nő annyi idős, amennyinek látszik — mondta. — Nem érdekel a kora.

Olaszországba mentek nászútra.

— József — mondta a vonatban Lia — nem bírom tovább magamba fojtani a titkomat. Én vagyok a te elvált feleséged!

Zelenyák felkacagott, de Lia halálosan komoly hangon folytatta:

— Ne neves, József! Válásunk után fekete hajamat aranyzókére festettem és szigorú fogókurára szántam rá magam.

— Hehehe — kacagott még jobban Zelenyák — elvált feleségemet Amáliának hívták és bajusza volt.

— Felvettem a fiatalosabban hangzó Lia nevet és bajuszomat diathermiával eltávolíttattam.

— Hahahaha! — fogta a hasát nevéttében Zelenyák — olyan orra volt, mint egy szodásüvegnek.

— Sohasem hallottál még plasztikai műtétről?

— A fogai odvasak voltak, mint egy százéves tölgy és ritkák, mint egy Mauritius-bélyeg. A tied pedig olyan, mint a gyöngyöcske.

— Bele is került háromszáz pengőmbé — hajtott az asszonyka.

— Engem nem csap be, drágám — kacagott Zelenyák és átölelte feleségét. Azután kitekintett a vonat ablakán.

— Nézd inkább ezt a gyönyörű, azurkék tengert. Hát láttál már ilyen kék színt?

— Hogyne — csicseregte az asszonyka — a Belvárosban két pengő kilencvenért pont ilyen színű grebdezsént láttam.

Zelenyák az ajkára harapott.

— Igen — motyogta lesújtva — ő az.